

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102004/B/2022/36124048426093828

UDRŽATEĽNOSŤ ZDIEĽANÉHO AIRBNB
UBYTOVANIA V PODMIENKACH SLOVENSKEJ
RUPUBLIKY

Bakalárska práca

2022

Radovan Debnár

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

UDRŽATEĽNOSŤ ZDIEĽANÉHO AIRBNB
UBYTOVANIA V PODMIENKACH SLOVENSKEJ
RUPUBLIKY

Bakalárska práca

Študijný program: podnikanie v cestovnom ruchu a službách

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: katedra služieb a cestovného ruchu

Vedúci záverečnej práce: Ing. Jakub Kóňa

Bratislava 2022

Radovan Debnár

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému Udržateľnosť zdieľaného Airbnb ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky vypracoval samostatne, a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum:

Podpis:

Pod'akovanie

Týmto by som chcel pod'akovať môjmu vedúcemu bakalárskej práce, Ing. Jakubovi Kóňovi, za všetku jeho pomoc, čas, rady a v neposlednom rade trpezlivosť, ktoré mi pomohli napísať túto prácu.

ABSTRAKT

DEBNÁR, Radovan: Udržateľnosť zdieľaného Airbnb ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky-Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra služieb a cestovného ruchu. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Jakub Kóňa. – Bratislava: OF EU, 2022, 60 s.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť udržateľnosť zdieľaného ubytovania v podmienkach Slovenskej Republiky a navrhnúť opatrenia vedúce k zvýšeniu miery udržateľnosti tohto typu ubytovania. Práca pozostáva z piatich kapitol. V prvej kapitole je zahrnutá potrebná teória k našej téme, čo spočíva v cestovnom ruchu, službách, zdieľanej ekonomike a jej udržateľnosti a taktiež v samotnej platforme Airbnb. V druhej kapitole opisujeme hlavný cieľ bakalárskej práce spolu s parciálnymi cieľmi. V tretej kapitole potom opisujeme nami použitú metodiku v tejto práci. Štvrtá kapitola prezentuje výsledky nášho prieskumu práce. Posledná kapitola je určená pre naše odporúčania a opatrenia na základe výsledkov prieskumu.

Kľúčová slová: udržateľnosť, Airbnb, cestovný ruch, zdieľaná ekonomika, služby

ABSTRACT

DEBNÁR, Radovan: Sustainability of shared Airbnb accommodation in the conditions of the Slovak Republic – University of Economics in Bratislava. Faculty of Business; Department of Services and Tourism. – Thesis supervisor: Ing. Jakub Kóňa. – Bratislava: OF EU, 2022, 60 p.

The main goal of the bachelor thesis is to evaluate the sustainability of shared accommodation in the conditions of the Slovak Republic and to propose measures to increase the degree of sustainability of this type of accommodation. The work consists of five chapters. The first chapter includes the necessary theory on our topic, which lies in tourism, services, the shared economy and its sustainability, as well as the Airbnb platform itself. The second chapter describes our primary goal of the bachelor thesis together with the partial goals. In the third chapter we then describe the methodology we use in this work. The fourth chapter presents the results of our survey of work. The last chapter is intended for our recommendations and measures based on the results of the survey.

Keywords: sustainability, Airbnb, tourism, shared economy, services

Obsah

Úvod	9
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	10
1.1 Cestovný ruch	10
1.1.1 Druhy cestovného ruchu	10
1.1.2 Formy cestovného ruchu.....	11
1.1.3 Účastníci cestovného ruchu	12
1.1.4 Udržateľnosť a cestovný ruch.....	12
1.2 Služby	14
1.2.1 Znaký služieb	14
1.2.2 Inovácie v cestovnom ruchu	16
1.2.3 Zdieľané služby	16
1.3 Zdieľaná ekonomika	17
1.3.1 Typy zdieľanej ekonomiky	17
1.3.2 Platformy	19
1.3.3 Udržateľnosť zdieľanej ekonomiky	20
1.4 Airbnb	21
1.4.1 História.....	21
1.4.2 Výhody a nevýhody	22
1.4.3 Udržateľnosť Airbnb.....	23
2 Cieľ práce	26
3 Metodika práce a metódy skúmania	27
4 Výsledky práce	29
5 Diskusia.....	52
Záver	55
Zdroje.....	57
Prílohy.....	60

Úvod

Ubytovanie, ktoré je neodmysliteľnou súčasťou cestovného ruchu je čoraz viac obsiahlejšou témou a stále sa inovuje. Cestovný ruch (CR) sa sám o sebe neustále mení a obohacuje o ďalšie podkategórie, ktoré k nemu patria. Pokrok v technológií zapríčinil zmeny práve aj v tejto téme a webová služba Airbnb sa tak stala objavom vo svete cestovania. Tak ako ďalšie internetové služby pre ubytovanie, Airbnb uľahčilo cestovanie širokej skupine ľudí pre jednoduchý spôsob ubytovania kdekoľvek na svete.

Našou témou bakalárskej práce je udržateľnosť zdieľaného Airbnb ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky. Nakoľko sa táto platforma každoročne rozrastá viac a viac, je len otázkou času kedy sa o ňu budú zaujímať aj naši obyvatelia do väčšej miery. Spracovanie tejto práce je preto dôležité pre dostatočné informovanie ľudí o tom, ako táto platforma funguje, ako sa dá tvoriť pomocou nej a jej hostiteľov udržateľné ubytovanie na Slovensku a aký prínos by to malo pre slovenskú komunitu a udržateľnosť.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť udržateľnosť zdieľaného ubytovania v podmienkach Slovenskej Republiky a navrhnúť opatrenia vedúce k zvýšeniu miery udržateľnosti tohto typu ubytovania. V prvej kapitole sme sa zamerali na teóriu cestovného ruchu, služieb, zdieľanej ekonomiky a samotnej Airbnb platformy. V druhej časti sme si stanovili cieľ našej práce spolu s parciálnymi cieľmi a v tretej časti sme určili a opísali metodiku pri písaní tejto práce.

Štvrtá časť nám slúžila na zistenie konkrétnych návykov, názorov o udržateľnosti a budúcnosti platformy Airbnb na Slovensku z pohľadu našich respondentov, ktorí nám zodpovedali na tieto otázky pomocou elektronického dotazníka. Na základe odpovedí sme tak mohli vytvoriť konkrétne opatrenia a odporúčania v tejto oblasti spolu s celkovým zhrnutím našej práce.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Cestovanie je už vo všetkých smeroch prepojené s modernou technológiou niekoľko rokov. Niektorí si už dovolenkovať bez týchto vymožeností nevedia predstaviť, keďže prestali využívať služby cestovných kancelárií a cestujú na vlastnú päsť. Práve pre takých ľudí sú určené online platformy ako Airbnb alebo Booking. Vďaka nim si vie zákazník rýchlo objednať pobyt v ľubovoľnom dostupnom ubytovaní v jeho cieľovej destinácii a vytvoriť si tak vysnívanú dovolenku podľa jeho predstáv. Platforma Airbnb sa v dnešnej dobe snaží venovať téme udržateľnosti, s cieľom vytvárať priestor pre jedinečné typy ubytovaní po celom svete so zameraním na súčasné a budúce generácie účastníkov CR.

1.1 Cestovný ruch

Toto odvetvie sa v dnešnej dobe považuje za jedno z najdôležitejších a najviac rozvíjajúcich sa odvetví v národných ekonomikách sveta. V dôsledku toho môžeme povedať, že dnes už výraznou mierou prispieva k budovaniu dlhodobej konkurencie. Celkový charakter cestovného ruchu ovplyvňujú rôzne trendy, ktoré sú tvorené najmä spoločenskými, demografickými, sociálnymi a ekonomickými zmenami (Kiseliáková, Šofranková, Čabinová, Šoltésová, 2018).

Odborníci mali rôzne názory ohľadom toho, či je cestovný ruch odvetvie alebo nie je a preto si väčšina z nich volila takpovediac zlatú strednú cestu. Vraveli, že sa jedná o odvetvie, aj keď osobitý, vzhľadom na jedinečný charakter generovaného produktu, (Pachingerová, Micháliková, Kubičková, 2013). Podľa UNWTO (2021), definícia pre cestovný ruch znie: „*Cestovný ruch je spoločenský, kultúrny a ekonomický fenomén, ktorý zahŕňa pohyby ľudí do rôznych krajín alebo miest mimo ich obvyklého prostredia na osobné alebo obchodné účely. Takýto ľudia sú nazývaní účastníkmi cestovného ruchu a cestovný ruch súvisí s ich aktivitami. Tie v sebe zahŕňajú výdavky na konkrétne služby v cestovnom ruchu.*“

1.1.1 Druhy cestovného ruchu

Cestovný ruch sa rozdeľuje do viacerých skupín podľa rôznych parametrov a kritérií. Za prvé, je to z hľadiska miesta realizácie, kde hovoríme buď o domácom cestovnom ruchu, zahraničnom príjazdovom a zahraničnom výjazdovom. Domáci cestovný ruch je uskutočnený pre domáceho účastníka v cestovnom ruchu na území jeho vlastného štátu. Pri

zahraničnom cestovnom ruchu rozlišujeme aktívny, čo je príjazdový a pasívny, teda výjazdový. Aktívny sa realizuje pre zahraničných účastníkov CR na území nášho štátu. Práve tento typ predstavuje pre našu ekonomiku prínos, kde za všetky služby platí zahraničný aj domáci účastník rôznym podnikateľským subjektom CR našej krajiny. Na druhú stranu pasívny CR je určený pre obyvateľov nášho štátu, ktorý cestujú za hranice. Pre domáce podnikateľské subjekty to predstavuje výdavky spojené s úhradou za služby, ktoré sú poskytované našim obyvateľom v cudzej krajine (Novacká, 2010).

Ďalšiu kategóriu nám určuje dĺžka času strávená účastníkom v CR. Definujeme dva typy a to krátkodobý a dlhodobý CR. Krátkodobý zahŕňa menej ako 3 dni strávené mimo domáceho prostredia účastníka. V dlhodobom teda hovoríme, že účastník musí stráviť viac ako 3 dni pobytu mimo svojho bydliska avšak menej ako rok pri zahraničnom CR a menej ako pol rok pri domácom CR (Matlovičová, Klamár, Mika, 2015).

Ak berieme do úvahy spôsob zabezpečovania účasti, tak môžeme rozdeliť CR na organizovaný cestovný ruch a individuálny cestovný ruch, teda neorganizovaný. Pre organizovaný typ je typické sprostredkovanie pomocou jednotlivých podnikateľských subjektov so zameraním na cestovný ruch, bez rozdielu, či sa jedná o služby pre viacero účastníkov alebo len jedného. Individuálny sa rozšíril najmä za pomoci internetu, kde si ľudia môžu vybrať z množstva distribučných a rezervačných systémov ktoré im pomôžu vyskladať si svoju vysnenú dovolenku (Novacká, 2010).

1.1.2 Formy cestovného ruchu

Pri formách CR hovoríme o tom, ako zodpovedajú potrebám ich účastníkov. Medzi hlavné zaraďujeme rekreačný CR ktorý sa vyznačuje svojou reprodukciou na psychické a fyzické sily človeka a je uskutočňovaný vo vhodnom prostredí ako napríklad voda, hory alebo lesy. Kultúrno-poznávací CR je určený hlavne na spoznávanie histórie, rôznych kultúr ale aj tradícií navštevovanej zeme. Športový je zameraný na aktívny odpočinok najmä po psychickej stránke účastníka a patria sem aj pasívne formy účasti. Kúpeľno-liečebný sa orientuje na liečbu pacientov, ich prevencie a hlavne na celkovú obnovu ich fyzických a psychických síl. Ďalej existujú aj špecifické formy CR, ktoré uspokojujú jedinečné potreby účastníkov. Existuje široká škála špecifických a navzájom odlišných foriem, medzi ktoré patrí napríklad vidiecky CR, kongresový, mládežnícky, náboženský, zážitkový, nákupný alebo gurmánsky (Ryglová, 2011).

1.1.3 Účastníci cestovného ruchu

Za účastníka cestovného ruchu považujeme každú osobu, ktorá vstupuje na trh ako spotrebiteľ produktu cestovného ruchu. Tieto osoby rozdeľujeme podľa viacerých kategórií a to: dĺžky pobytu, krajiny pôvodu a dôvodu účasti na CR. Podľa dĺžky pobytu charakterizujeme výletníka, ktorého pobyt nepresahuje dĺžku 24 hodín v danej krajine. Ďalej je tu turista, ktorého pobyt presiahne aspoň jedno prenocovanie a najviac sa zdrží v krajine jeden rok. Krajina pôvodu rozdeľuje účastníkov do dvoch kategórií. Prvou je domáci turista/návštevník a tou druhou je medzinárodný turista/návštevník. Z hľadiska dôvodu na účasti jednotlivých účastníkov poznáme dovolenkárov, ktorí cestujú za oddychom a rekreáciou a potom služobne cestujúcich, ktorých zámerom cestovania sú nepravidelné povinnosti ako napríklad pracovné/obchodné rokovania, rodina alebo misia (Novacká, 2010).

1.1.4 Udržateľnosť a cestovný ruch

Ak hovoríme o histórii udržateľnosti, zelené otázky a aktivity s nimi spojené sú v móde už od osemdesiatych a deväťdesiatych rokov minulého storočia. Zahŕňa to v sebe nespočetné množstvo myšlienok námetov. Môžeme sem zaradiť napríklad starosť o zdroje vody, recykláciu, energiu, vzhľad krajiny, životné prostredie, otázky o zdravom životnom štýle, ochrana zvierat a pod. Vznik zelenej ekonómie sa odohral na začiatku 21. storočia a bol spojený s globálnou ekonomickou krízou a taktiež neustále sa narastajúcim fenoménom globálnych klimatických zmien. Takéto udržateľné jednanie je najmä dôležité pre budúcnosť našej planéty a spoločnosti nakoľko zachováva zdroje v pôvodnom alebo aj lepšom stave. To práve dokazuje aj fakt, že stratégiou takejto udržateľnosti sa riadia v dnešnej dobe viaceré veľké spoločnosti. Čím ďalej sú vyššie nároky na zdroje a aj zameranie sa na znižovanie dopadu podnikania na životné prostredie. Toto núti viaceré veľké a progresívne podniky hľadať akúsi rovnováhu medzi udržateľnosťou a rastom (Závodná, 2015).

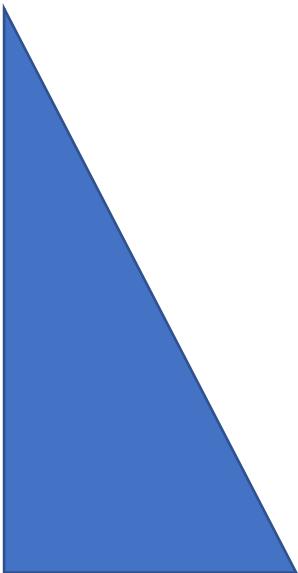
Samotný koncept udržateľnosti v cestovnom ruchu je oveľa zložitejší v porovnaní s rozvojom masového cestovného ruchu. Tento koncept je založený na určitej vyváženosti a špecifickosti cestovného ruchu podľa miestnych podmienok a potenciálu pre rozvoj, s dôrazom na zachovanie, rešpektovanie a taktiež zodpovedné využívanie. Celkové východisko udržateľnosti spočíva vo vykročení zo zastaralých metód, v ktorých dlhodobá záťaž spôsobená nadmernou kvantitou a neadekvátnou kvalitou sekundárnych zdrojov

poškodzuje primárne zdroje destinácie. Definícia udržateľného cestovného ruchu znie, že by sa malo jednať o taký typ, pri ktorom sa nepoškodzuje prírodné, kultúrne a ani sociálne prostredie ani v dlhodobej perspektíve realizácie (Pásková a Zelenka, 2018).

Vývojom udržateľného cestovného ruchu sa zaoberá aj Svetová organizácia cestovného ruchu (World Tourism Organization) – UNWTO. UNWTO definuje trvalo udržateľný cestovný ruch ako ten, ktorý naplno zohľadňuje svoje súčasné a budúce ekonomické, sociálne a environmentálne vplyvy, rieši potreby turistov, priemyslu, životného prostredia a hostiteľských komunít. Táto organizácia verí, že ak sa cestovný ruch rozvíja v udržateľných pomeroch a prináša skutočný úžitok obyvateľom daných krajín, môže prispieť k celkovému blahobytu a budúcnosti celého sveta (UNWTO, 2022).

Vieme, že turisti sú najmä spotrebitelia s vlastnými potrebami ako všetci ostatní. Ak by sme sa pozreli na Maslowovu hierarchiu potrieb človeka a pokúsili by sme sa zaradiť potrebu udržateľnosti niekde medzi ľudské potreby, zistili by sme, že ju môžeme priradiť až do vyšších stupňov týchto potrieb. Opísať to môžeme tak, že ak nebudú splnené základné potreby turistov, či už to je strava, čistota na ubytovaní, teplo a komfort, tak nikto z nich si na udržateľný cestovný ruch ani nepomyslí.

Tab. 1 Maslowova pyramída potrieb pretvorená na potreby turistov pri ich cestovaní

	Potreba sebarealizácie: naplnenie samého seba
	Potreba uznania: robiť niečo pre okolie, otázka prestíže – udržateľné chovanie
	Potreba spolupatričnosti: zapadnutie do miesta, medzi cestujúcich a pod. – udržateľné chovanie
	Potreba bezpečia: mier, zabezpečenie pri cestovaní
	Fyziologické potreby: jedlo, pitie, spánok atď.

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Závodnej, 2015

1.2 Služby

Služby cestovného ruchu zohrávajú podstatnú úlohu pri plnení želaní a uspokojovaní potrieb jednotlivých účastníkov. Je dôležité poskytovať čo najširší objem služieb pre klientov, aby sa vyhovelo čo najväčšej klientele a uspokojilo sa tak veľké množstvo potrieb klientov. Podľa Oriška (2011) sú služby poskytované najmä podnikmi cestovného ruchu. Služby sa však odlišujú od tovaru svojimi určitými znakmi. Služby cestovného ruchu sú poskytnuté čisto pre spotrebu účastníkov v cestovnom ruchu, ale služby v cestovnom ruchu sú poskytované aj pre spotrebu miestnych obyvateľov.

1.2.1 Znaký služieb

Ak by sme mali rozdeliť služby podľa ich znakov tak by to bolo práve na tie všeobecné a špeciálne. Do kategórie všeobecných znakov zaraďujeme nasledovné (Gúčík, 2016; Oriška, 2011; Vašítková, 2014):

1. Nehmotný charakter – najčastejšie braná ako výkon, ktorý nemôžeme vnímať našimi zmyslami. Je len určené, že bude poskytnutá zákazníkovi v budúcnosti po jej kúpe. Kým sa daná služba nespotrebuje, ostáva stále abstraktná. Pri niektorých službách sa môže naskytnúť materializácia, a to vtedy, ak sa využijú rôzne technológie pomocou ktorých vieme tento potenciál služby zhmotniť. Je to však zriedkavé a väčšinou sa to vzťahuje na predaj a nákup obmedzeného množstva zájazdov, kde sa poskytujú iba niektoré služby.
2. Neoddeliteľnosť procesu – kde je dôležité ako sú nakombinované ponuky, ktoré predstavujú produkčný faktor a dopyt ako vonkajší faktor. Zákazník je predstaviteľom dopytu ako subjekt, ktorý službu spotrebuje. Ak by sa jednalo o osobnú službu, zákazník sa jej zúčastní a osobne ju prežije, čím sa stane súčasťou poskytovania služby. Podľa určitých stupňov zapojenia zákazníka do procesu poskytovania, sa zákazník stáva súčasťou a spolutvorcom služby a tým určuje aj jej kvalitu. V tomto prípade je nutné poskytovať službu čo najlepšie na prvýkrát, pretože ju nie je možné dopredu vyskúšať.
3. Premennivosť služby - práve preto, lebo služby sú individuálne, nie je možné poskytnúť tú istú službu pri momente spotreby, nakoľko je závislá od okolností jej vzniku. Sem môžeme zaradiť napríklad náladu zákazníka, ktorá sa pravidelne mení. Pri poskytovaní rovnakej služby je zložité zabezpečiť rovnakú kvalitu, pretože

dochádza k nedostatku jej štandardizácie. Zamestnanci síce môžu dodržiavať svoje určené postupy pri plnení služby, avšak môže dôjsť zo strany zákazníka k rozporu jeho očakávaní a skutočne poskytnutými službami.

4. Neschopnosť vlastniť – službu ako takú môže zákazník len využiť ale nemôže ju vlastniť ako výrobok alebo produkt. Preto sa vraví, že službu zákazník len využíva na určitý čas ale nikdy ju nevlastní.
5. Dočasná služba – pretože ak sa služba nepredá, nie je ju možné odložiť do skladu a považovať ju ako výrobok či produkt.

Ďalej špeciálne znaky služieb sú (Gúčík, 2016; Oriška, 2011; Vašítková, 2014):

6. Miestna a časová naviazanosť – nakoľko poskytovanie a spotreba služieb ide ruka v ruku. Ponuky v cestovnom ruchu sú určené k miestu, kde sa predpokladá, že sa zákazník musí dopraviť za nimi aby ich mohol spotrebovať pre svoje potreby.
7. Komplexnosť a komplementárnosť – kde zákazník spotrebuje nie len službu ale aj jej kombinácie. Zákazník teda spotrebuje služby, ktoré sú navzájom prepojené ako ubytovanie a stravovanie. Tu je dôležité, aby mal zákazník pozitívny dojem na všetky zložky služby, nakoľko zlé vnímanie čo i len jednej položky môže zničiť hodnotenie služby ako celku.
8. Viacodborový charakter a potreba sprostredkovania – v tomto prípade sa zákazníkovi poskytne zájazd šitý na mieru cestovnou kanceláriou, v ktorom sa kombinujú rôzne služby, ktoré sú ďalej predávané ako vlastný produkt kancelárie v závislosti od dopytu zákazníkov. Keďže sa jedná o súbor viacerých služieb, zákazník potrebuje vedieť, že za kvalitu ručí ich poskytovateľ. Pre poskytovateľov je zase dôležité poznať kvalitu nakupovaných služieb od dodávateľov.
9. Sezónnosť – tvorí s trendami cestovného ruchu jeden z najväčších faktorov pre dopyt. Snaha prispôbiť svoju kapacitu ponuky v prospech maximálneho dopytu počas hlavnej sezóny môže mať za následok vznik nepokrytých nákladov mimo sezónu. Preto sa kapacita služieb obmedzuje a prispôbuje dopytu pomaly s rezervou.
10. Informácie o službe a jej kvalite – podľa poskytnutých informácií sa daný zákazník dopredu rozhoduje, keďže si nemôže službu vyskúšať predtým než ju spotrebuje. Je teda podstatné aby zákazník dostal čo najpravdivejšie informácie, ktoré mu pomôžu pri jeho výbere.

Okrem služieb ktoré uspokojujú potreby jednotlivých zákazníkov, sa na uspokojovaní podieľajú aj ostatné voľné statky, verejné statky a produkty, ktoré sú z ekonomického hľadiska taktiež súčasťou produktu cestovného ruchu (Orieška, 2011).

1.2.2 Inovácie v cestovnom ruchu

Inovácie sa v CR stávajú konkurenčnou výhodou z pohľadu podnikov a ich konkurencie. U nás na Slovensku sa vyskytujú najčastejšie malé a stredné podniky v CR, a preto sa tieto podniky zameriavajú na zväčšovanie a udržiavanie ich konkurenčných výhod (Kollár a Matúšová, 2021).

Definíciu inovácií môžeme chápať ako úspešné vytváranie, zavádzanie a taktiež využívanie novinek v hospodárskej a sociálnej sfére, rozširovanie ponuky služieb a výrobkov, s ktorými sú spojené príslušné trhy, vytváranie nových postupov pri výrobe, dodávkach, distribúcií a organizácií. Takéto metódy nachádzame aj v oblasti CR (Kollár a Matúšová, 2021).

Inovácie zohrávajú významnú úlohu pri rozvoji cestovného ruchu. Pri inováciách nehovoríme len o zameraní sa na príslušných spotrebiteľov alebo produkty, ale aj na moderné technológie, marketing a manažment a taktiež aj inštitucionálne zmeny, ktoré sú smerované subjektom zahrnutým v rozvoji cestovného ruchu. Je veľmi dôležité chápať, čo je a nie je inovácia v cestovnom ruchu, aby sa tak dali ľahšie zaradiť, pozorovať, merať a porovnávať mieru inovatívnosti krajín a podnikov (Gajdošíková, 2017).

Za posledné roky postupne do CR pribudli novšie a novšie inovácie, ktoré ho tak boli schopné posunúť na pokročilú úroveň. Služby sú tak zaujímavejšie pre potencionálnych cestujúcich, nakoľko im ponúkajú nové možnosti pri cestovaní oproti minulosti. Tu už môžeme rozprávať o zdieľanej ekonomike, ktorá značne prenikla do oblasti CR spolu s jej zdieľanými službami.

1.2.3 Zdieľané služby

Tento typ služieb sa stal populárnym najmä v poslednom desaťročí vďaka vývojom rôznych digitálnych platforiem. Všeobecne môžeme povedať, že na Slovensku sú najobľúbenejšími zdieľanými službami najmä tie v oblasti zdieľanej dopravy, ako je napr. Blablacar na dlhšie vzdialenosti, alebo služba Bolt, ktorá je spustená vo viacerých mestách Slovenska ako náhrada taxi služby. Ďalej sú to potom práve ubytovacie služby ako je Airbnb, kde hostitelia ponúkajú svoje ubytovacie priestory pre svojich hostí. Veľmi

populárnou službou v dnešnej dobe je aj prenájom auta či už v rámci Slovenska ale aj v zahraničí. Ľudia si tak vedia rýchlo a pomerne jednoducho zabezpečiť presun po krajine v ktorej sa aktuálne nachádzajú pokiaľ nechcú využívať verejnú dopravu.

Podľa Demary (2015) sa pri zdieľaní vyskytujú väčšinou obchodné modely založené na stretnutí ponuky a dopytu. Produkt ale aj služba môže byť zdieľaná na domácej alebo zahraničnej úrovni. Do zahraničnej úrovni môžeme zaradiť práve platformu Airbnb.

Najvýznamnejší model zdieľanej ekonomiky je model „rovnocenného spojenia“, pri ktorom jeho účastníci dávajú do ponuky a dopytu služby alebo produkty. Daná platforma sprostredkúva medzi jednotlivcami obchod, pričom za tento proces obdrží určitú čiastku sumy. Príkladom sú hlavne on-line platformy určené pre turistov alebo všeobecne cestujúcich ktorých spájajú s majiteľmi ubytovaní za účelom poskytnutia nocľahu (Demary, 2015).

1.3 Zdieľaná ekonomika

Podľa OECD (2016) nie je presne určená definícia pre tento pojem. Zdieľaná ekonomika taktiež známa ako aj participatívna alebo kolaboratívna môže byť opísaná ako výraz pre nové trhy, ktoré umožňujú poskytovať služby typu peer-to-peer resp. služby typu zdieľaného používania. Toto všetko zahŕňa služby ktoré ponúkajú alternatívy ku klasickým turistickým službám ako napríklad prenájom len určitej časti alebo celého ubytovania krátkodobým návštevníkom alebo poskytovanie dopravných služieb v osobnom vozidle.

Zatiaľ čo je zdieľaná ekonomika výraznejšia v sektoroch ako je doprava, rýchly rast a rozvoj tejto ekonomiky vyvoláva pre mnohé vlády rôzne otázky ohľadom CR. Zamerané sú prevažne na to, ako podporovať prosperujúce a trvalo udržateľné odvetvia CR, ktoré vytvárajú významné ekonomické a sociálne benefity pre ich občanov. Môžeme teda povedať v jednoduchosti, že zdieľaná ekonomika je jeden z novších obchodných modelov ktorý sa začal objavovať pri digitalizácii a vývoji nových technológií (OECD, 2016). Uskutočňuje sa pomocou rôznych on-line platforiem a jej cieľom je sprostredkovať obchod medzi sprostredkovateľmi zdieľaných služieb a ich zákazníkmi za určitý poplatok.

1.3.1 Typy zdieľanej ekonomiky

Tak ako spomína Demary (2015) zdieľaná ekonomika a jej modely sú často založené na on-line platformách, kde sa stretáva ponuka a dopyt. Tieto platformy vedia atraktívne

nalákať spotrebiteľa a zaujať ich, na rozdiel od klasických typov podnikateľských subjektov v CR. Platformy sú väčšinou používané na uspokojenie potrieb pre domáci trh, ale vďaka internetu vedia uspokojiť rôzne trhy po celom svete.

Rozdelenie platforiem podľa Demary (2015) pozostáva z dvoch oblastí. Prvou je oblasť peer-to-peer (P2P), kde sa poskytujú služby medzi jednotlivými súkromnými osobami po celom svete. Druhou takou oblasťou je business-to-consumer (B2C), kde hovoríme o poskytovaní služieb medzi podnikateľskými subjektmi a ich zákazníkmi. Porovnanie týchto dvoch oblastí platforiem spočíva v:

- P2P – tovary a služby sa zdieľajú medzi jednotlivcami pomocou platforiem ktoré sú prevádzkované tretími stranami. Spoločnosť, ktorá prevádzkuje takúto platformu, vystupuje len ako sprostredkovateľ, ktorý spája dopyt a ponuku. Takýmito platformami sú najčastejšie tie typy, ktoré spoja cestujúcich s majiteľmi ubytovaní s cieľom poskytnúť ubytovanie. Takáto služba môže byť spoplatnená alebo aj bezplatná. Spoplatnené sú hlavne tie, ktoré využívajú rôzne typy marketingu, a chcú si tým pokryť svoje náklady spojené s týmito činnosťami a manažovaním konkrétnej platformy. V prípade tých bezplatných platforiem sa väčšinou financujú z reklám alebo sponzorstiev.
- B2C – tento model sa podobá tým klasickým obchodným modelom. Spoločnosť tu vystupuje ako prevádzkovateľ danej platformy ale je zároveň aj jej dodávateľ tovaru a služieb. Tento model sa líši od tých klasických, že pri tomto type vlastníctvo nehrá úlohu a komunikácia medzi účastníkmi prebieha za pomoci rôznych moderných komunikačných technológií. Na to aby sa mohla spoločnosť označiť, že pôsobí v modeli B2C je potrebné, aby poskytované služby touto spoločnosťou boli poskytované on-line platformou a zároveň, aby jej hlavnou činnosťou nebol iba prenájom, ale aj využitie nových technológií. Napríklad požičanie auta vyžaduje aj osobnú interakciu aj keď daná služba môže byť sprostredkovaná pomocou platformy a preto nie je možné považovať toto prepojenie ponuky a dopytu za hlavný biznis model spoločnosti. Pre takéto dôvody sú B2C modely charakteristické najmä malou priamou interakciou so zákazníkmi.

1.3.2 Platformy

Vaughan a Daverio (2016) zadefinovali päť podstatných sektorov zdieľanej ekonomiky a k nim priradili dané platformy:

- 1) P2P – ubytovanie: kde zaraďujeme organizácie, ktoré využívajú digitálne platformy, aby umožnili jednotlivcom prenájom ich ubytovacích priestorov. Prenájom môže byť obmedzený na časť budovy, ako je jedna izba, alebo to potom môže byť celý byt alebo dom v rámci neprítomnosti majiteľov.

Sem patria nasledujúce platformy:

- platforma P2P (ako je Airbnb),
 - platformy so zámerom na výmenu ubytovaní medzi dvoma jednotlivcami na určitú dobu (napr. LoveHomeSwap),
 - platforma poskytujúca on-line dovolenkový prenájom (napr. HomeAway),
- 2) P2P – doprava: digitálne platformy zamerané na prepojenie vodičov s možnosťou cestovania na rôzne vzdialenosti. Tento typ môže zahŕňať:
 - Zdieľanie jász na menšie vzdialenosti pomocou aplikácie (UBER),
 - Zdieľanie jász na väčšie vzdialenosti (Blablacar),
 - Siete zdieľania vozidiel ktoré sa ďalej členia na:
 - a) P2P zdieľanie vozidiel (GetAroung),
 - b) B2C zdieľanie vozidiel firmami (Enjoy, Zipcar, Car2Go),
 - c) zdieľanie parkovacích miest s ostatnými jednotlivcami
 - 3) Služby pre domácnosti: uspokojovanie potrieb domácností ako sú donášky jedál, potravín atď. Táto oblasť sa rozdeľuje na:
 - Sieť verejne poskytovaných služieb a tovaru, kde sú tieto položky poskytované širokou komunitou ľudí (UberRUSH), sú tu aj špecializované služby na požiadanie ako (Instacart) – potraviny, alebo hotové jedlá (Bistro),
 - Sieť domácich prác na vyžiadanie ako sú ručné práce (JaSpravím.sk), alebo špecializované služby čistenia domácností (ZipJet),
 - 4) Profesionálne služby na požiadanie: jednotlivci môžu získať podporu od ľudí so špeciálnymi zručnosťami ktoré oni sami neovládajú. Sem patria:
 - Platformy zamerané na administratívne činnosti (Upwork),
 - Platformy technického charakteru (HolterWatking),

5) Zdieľané financovanie: kde si môžu jednotlivci navzájom požičať financie bez tretej strany ako sú banky. Preto tu môžu vystupovať ľudia aj ako veritelia ale aj ako dlžníci. Do tejto skupiny financovania zaraďujeme:

- Crowdfundingové platformy (Kickstarter), ktorý je založený na odmeňovaní alebo platformy založené na získaní podielu na majetku (SyndicateRoom),
- Pôžičkové platformy kde patrí P2P požičiavanie (LendingClub, Žltý melón),
- Pôžičky od investorov k malým a stredným podnikom (FundingCircle).

1.3.3 Udržateľnosť zdieľanej ekonomiky

Zdieľaná ekonomika je postupne vznikajúci ekonomický model, ktorý sa zvyčajne definuje ako zdieľanie prístupu k tovarom a službám na princípe peer-to-peer, čo umožňuje komunitná online platforma. Zameranie je prevažne na nedostatočne využívané aktíva spôsobmi, ktoré zlepšujú efektívnosť, udržateľnosť a komunitu ľudí. Model zdieľania sa rýchlo rozvíja v sektoroch služieb, najmä v doprave a v pohostinstve (Mi a Coffman, 2019).

Problémy s udržateľnosťou boli pôvodnými dôvodmi pre rozvoj zdieľanej ekonomiky. Zdieľaná ekonomika prisľubovala rôzne benefity v ekonomických a sociálnych aspektoch spoločnosti a aj environmentálne výhody. Pri ekonomických výhodách sa hovorilo, ako by mohli mať dodávatelia služieb dodatočný príjem a spotrebitelia by ťažili z lepších cien, širšieho výberu služieb a z väčšieho pohodlia. Pri environmentálnych zase hovoríme o spoľahnutí sa na nedostatočne využívané aktíva. Za príklad sa uvádza napríklad vŕtačka. Vo väčšine domácností sa jedna nájde, ale poväčšine každá strávi približne 95% svojej životnosti v skrini. Práve zvýšenie prístupu k takýmto aktívam medzi ľuďmi pomáha k zvyšovaniu efektivity a šetreniu zdrojov (Gerwe a Silva, 2020).

Podľa Mi a Coffmana (2019) má ekonomika pozitívny vplyv na životné prostredie pomocou zníženia celkových požadovaných zdrojov a pomáha znižovať znečisťovanie, emisie a uhlíkovú stopu. V sektore dopravy môže mať zdieľanie vozidiel pozitívny vplyv na životné prostredie tým, že sa zmenší počet celkovo najazdených kilometrov na cestách. Práve takéto spoločné aktivity môžu stimulovať dlhodobé zmeny v správaní spotrebiteľov tým, že presunú výber osobnej dopravy zo svojho vlastníctva do napĺňania dopytu od ďalších spotrebiteľov. Napríklad takýto príklad sú bicykle, ktoré môžu znížiť používanie motorových vozidiel spotrebúvajúcich ropné produkty a znížiť vytváranie emisií. V Šanghaji sa takto znížili emisie oxidu uhličitého a oxidov dusíka o 25 000 ton a 64 ton.

Petrov (2021) uvádza niekoľko štatistických scenárov pre budúcnosť zdieľanej ekonomiky. Medzi hlavné radí fakt, že zdieľaná ekonomika má dosiahnuť hodnotu 335

miliárd dolárov do roku 2025 a spoločnosti, ktoré sa pohybujú v zdieľanej ekonomike porastú o 2,133% do 12 rokov. V Amerike bude zapojených do zdieľanej ekonomiky až 86 miliónov obyvateľov. Ubytovanie, zdieľaná doprava a zdieľanie obsahu majú rásť dvojciferným tempom rastu. Sem môžeme zaradiť práve ubytovaciu platformu Airbnb, zdieľanú dopravu prostredníctvom služby Uber alebo zdieľajúcu platformu hudby Spotify. Samotné peer-to-peer ubytovanie by sa v rokoch 2013-2025 malo zväčšiť v ročnej miere rastu o 31%. Podľa predpovede Credit Suisse bude dovedy Airbnb kontrolovať približne 5% celosvetovej ponuky hotelov.

1.4 Airbnb

V tejto podkapitole si povieme o internetovej platforme, ktorá ponúka zdieľané formy ubytovania. Všetko to prebieha pomocou platformy Airbnb kde si hostia môžu dopredu naplánovať príchod a čas ktorý strávia na ubytovaní. K dispozícii sú hosťom poskytnuté rôzne fotografie ubytovania a taktiež základné informácie o hostiteľovi, ktorý vlastní dané ubytovacie priestory.

1.4.1 História

S webovou platformou Airbnb všetko začalo v roku 2008. Práve jeho zakladatelia Joe Gebbia a Brian Chesky začali využívať ich vlastné priestory ako bed-and-breakfast ubytovanie, aby zarobili pár dolárov na platenie ich nájmu. V tej dobe videli priestor pre rozvoj takéhoto typu ubytovanie najmä vďaka nedostatku ponuky ubytovania v ich meste. V roku 2008 sa k dvom zakladateľom pridala aj tretia, ktorá bola ich bývalý spolubývajúci Nathan Blecharczyk. Airbnb ale nebolo úspešné hneď od začiatku. Väčšina investorov totiž nebrala tento nápad seriózne a preto sa v tomto projekte vystriedali viacerí investori. Paul Graham, investor, ktorý mal skúsenosti s viacerými rizikovými investíciami však videl potenciál v tomto nápade. Graham preto pozval zakladateľov na program s názvom Y Combinator, ktorý poskytol rôznym začínajúcim podnikom peniaze pre začiatok podnikateľskej činnosti. Napokon ani pri tejto príležitosti zakladatelia neuspeli a potrebné financie nezískali. V roku 2009 sa pôvodná stránka AirBed&Breakfest pretransformovala na dnešné Airbnb čo bol počiatočný bod úspechu tejto platformy (Rawes a Lacoma, 2021). O mesiac neskôr ako sa stránka premenovala, bola zaznamenaná prvá významná investícia do tohto podniku od spoločnosti Sequoia Capital v sume 600 000 dolárov. To bolo veľké povzbudenie pre majiteľov a začali sa naplno venovať službe. Nastal rok 2011 a Airbnb bolo

dostupné už vo viac ako 89 krajinách sveta a zaznamenalo viac ako milión zarezervovaných pobytov na tejto službe. Netrvalo dlho a prišli prvé problémy. Hostitelia sa postupne začali sťažovať na svojich hostí, ktorí nechávali po sebe neupratané a poškodené priestory a v zlom stave. Preto sa spoločnosť rozhodla založiť poistné krytie v prípade takýchto prípadov (Aydin, 2019). Aktuálne Airbnb ponúka viac ako 5,6 milióna ubytovaní v dvesto krajinách a regiónoch po celom svete s počtom viac ako štyri milióny hostiteľov. Zaznamenali už viac ako miliardu hostí v jednotlivých ubytovacích zariadeniach a tieto čísla stále rastú s pribúdajúcimi ubytovacími zariadeniami (Airbnb, 2021).

1.4.2 Výhody a nevýhody

Asi jednoznačnou výhodou pri tejto službe je obrovské množstvo ubytovaní, ktoré ponúka. Nie každému vyhovuje predstava ubytovať sa pravidelne v hoteloch. Hotelové izby vedia byť zariadené veľmi podobne aj napriek tomu, že sa nachádzame v rozličných hoteloch a preto pre niektorých ľudí nastáva opakujúci sa pocit z podobných štýlov ubytovaní a nezažívajú pocit potešenia z ich dovolenky ako by mali. Ak aj ste teda náročný a vyberavý účastník cestovného ruchu, je takmer nepredstaviteľné, že si z danej ponuky ubytovaní nevyberiete to vami vysnívané, alebo aspoň tomu podobné. Či už budete chcieť stráviť svoj netradičným spôsobom ako napr. na lodi, v drevenom domčeku na strome, v drevenom zrube, chate alebo aj zámku, na Airbnb toto všetko nájdete (Whitmore, 2019).

Veľa ľudí, najmä v zahraničí, využíva tieto ponuky ubytovania pre rôzne stretnutia s priateľmi alebo rodinou. Mladí ľudia si zase takéto priestory snažia prenajať pre ich večierky s kamarátmi nakoľko mnohé veľké ubytovacie zariadenia disponujú veľkým množstvom lôžok s viacerými spálňami pre hostí. Pre mladých ľudí je to samozrejme výhodnejšie ako zarezervovať a prespať v hoteli vo viacerých izbách. Navyše sú aj priamo takéto domy a vily určené pre podobné akcie kde mladí nájdú veci ktoré by im v hoteli ani neboli poskytnuté. Jedná sa napr. o bazén, miestnosť určenú pre hranie hier, stolný futbal, ping pongový stôl, vírivku, veľké priestrané jedálenské haly alebo veľké kuchyne (Goodman, 2022).

Ďalším podnetom pre využitie Airbnb môže byť pre niekoho zažiť pocit domova. Áno, aj keď sa v blízkosti domova ani zďaleka nemusíte nachádzať, dnešní hostitelia ponúkajú plno zariadené ubytovania s možnosťou využívať kuchyne a ich príslušenstvo, používať televíziu či internet pre zábavu a prácu, ale aj užívať si výhľady z balkónov na okolie. Každý dobrý hostiteľ sa ubezpečí, že ste s ubytovaním spokojný a bude sa snažiť vyhovieť všetkým požiadavkám ktoré budete od neho požadovať. Netreba ale zabúdať na

udržiavanie poriadku, aj keď veľa ubytovaní v dnešnej dobe už zahŕňa poplatok za upratovacie služby do finálnej ceny rezervácie (Whitmore, 2019).

Teraz by sme prešli k nevýhodám tejto služby. Prvou nevýhodou môže byť pre niekoho zarezervovanie ubytovania. Prenajatie hotela samo o sebe je jednoduché. Prídete na stránku hotela, vypíšete svoje meno a pridáte kreditnú kartu a máte v podstate hotovo. Pri rezervovaní na stránke alebo v aplikácii Airbnb to však nefunguje takto. Musíte si v prvom rade založiť svoj vlastný účet, pomocou ktorého budete rezervovať svoje nasledujúce ubytovania. Potom však nestačí zarezervovať pobyt a myslieť si, že je všetko vybavené. Tu nastupujú na rad hostitelia. Každý hosťiteľ musí najprv pobyt schváliť. Takže ak sa spoliehate, že si nájdete ubytovanie na poslednú chvíľu, pripravte sa na pravdepodobné sklamanie. Malo ktorý hosťiteľ vyhovie takýmto požiadavkám ubytovania, nakoľko aj oni často krát nebývajú v tesnej blízkosti objektu ktorý prenajímajú a preto nie vždy budú k dispozícii (Goodman, 2022).

Mnohí si môžu myslieť, že je to oveľa lacnejšia voľba ubytovať sa prostredníctvom Airbnb ako ostať v hoteli. Áno, do istej miery je to pravda a naozaj to tak aj je v určitých prípadoch. Všetko záleží hlavne od polohy ubytovania v rámci mesta a taktiež či chcete mať celý objekt len pre seba. Samotná izba bude lacnejšia ako celý apartmán ale obetujete svoje súkromie, nakoľko budete pravdepodobne zdieľať kuchyňu, kúpeľňu a obývaciu miestnosť s niekým ďalším. Ďalej ak sa budete chcieť ubytovať v centre mesta a mať objekt len pre seba, počítajte s tým, že si priplatíte. Najmä ak cestujete v sezóne turistov danej krajiny, kedy je veľké množstvo ubytovaní obsadené.

V neposlednom rade by som spomenul nároky na vybavenie. Nemyslíme tým základné potreby pre pobyt hostí, ale ich špecifické potreby. Ak si zoberieme takého podnikateľa, ktorý cestuje za prácou a chcel by prespať v niektorom zo zariadení, pravdepodobne bude vyžadovať stabilný internet pre svoju prácu, dostatočné množstvo zástrčiek pre nabíjanie svojich zariadení, tiché okolie aby sa mohol sústrediť na svoju prácu a možno aj miesto kde by sa mohol stretnúť so svojimi kolegami.

1.4.3 Udržateľnosť Airbnb

Ak hovoríme o udržateľnosti pri službe Airbnb, môžeme zhodnotiť, že sa tu nejedná o žiadnu novinku pre túto platformu. Je to jednoducho spôsobené aktuálnymi trendami vo svete, kde sa účastníci a hostitelia cestovného ruchu podieľajú na podpore udržateľného cestovného ruchu viac ako kedykoľvek predtým.

Airbnb postupne smeruje svoju pozornosť na meniacu sa mentalitu ich spotrebiteľov. Uviedli tak aj na svojom webe, že slúžiť svojim zákazníkom je najlepšia cesta ako si vybudovať dlhodobú a vysoko cennú firmu. Je to podľa nich tá najsprávnejšia spôsob, ako postupovať v napredovaní do budúcnosti. Okrem toho sa taktiež zameriavajú na zhromažďovanie údajov o svojej uhlíkovej stope ako spoločnosti. S takýmito údajmi o podobných činnostiach v spoločnosti a o cestovaní platforma dúfa, že vytvorí akýsi nový štandard pre udržateľné cestovanie. Takýto posun v ich aktivite v tejto oblasti je v súlade s rastúcim dopytom a trendom ecohostingu (Sarwar, 2020).

Už v roku 2018 sa v Airbnb spustil program Office of Healthy Tourism, ktorého iniciatíva spočíva v podpore miestneho, autentického a hlavne udržateľného cestovného ruchu v mestách a krajinách po celom svete. Pri tejto príležitosti taktiež zverejnili údaje o tom, ako komunita ich ľudí podporuje ekologické cestovanie vo svete. V tej dobe z ich údajov vieme, že od roku založenia 2008 sa do platformy zaregistrovalo viac ako 300 miliónov hostí a 5 miliónov zdieľaných domácností. Najpodstatnejšie údaje ukazovali, že na začleňovaní zelených praktík sa podieľalo až 88 percent hostiteľov. To zahŕňalo používanie ekologických čistiacich prostriedkov, recykláciu alebo kompostovanie na ubytovaní, využívanie solárnych panelov alebo aj povzbudzovanie hostí na použitie verejnej dopravy alebo poskytnutie bicyklov. Ďalej 66 percent opýtaných hostí poznamenalo, že environmentálne výhody zdieľania domácností boli hlavným dôvodom pri výbere tejto platformy. Poznamenali, že sa chcú podieľať na ekologickejšej forme cestovania hlavne keď cestovný ruch rastie a tvorí tým 10 percent svetovej ekonomiky. Pri Airbnb majú tak hostia presvedčenie, že domácnosti tvoria menej odpadu, spotrebúvajú menej energie a vody ako klasické hotelové rezorty (Airbnb, 2018).

Podľa Sarwara (2020) ďalším podstatným krokom pre platformu bolo to, ako spustila svoju vzdelávaciu platformu podujatím „Meet the Experts“. Tu sa mohli hostitelia dozvedieť o udržateľnosti a efektívnom využívaní energie. Nachádzali sa tam dôveryhodné organizácie ako Big Clena Switch, OLIO a Green Tourism. Táto iniciatíva zároveň poskytne rôzne videá a články, kde si budú môcť diváci nájsť potrebné informácie online. Platforma verí, že takýto obsah bude tlačiť na hostí a ich hostiteľov tak, aby vykonali isté zmeny, ktoré môžu mať veľký dopad. Zároveň spoločnosť pracuje na zdokonaľovaní svojho sprievodcu „ecohosting“. Sprievodca a videá tak poradia majiteľom domov a hosťom ako žiť udržateľnejším životným štýlom. Airbnb tak dúfa, že urobí zmenu a podporí klimatický aktivizmus v ubytovaní a zároveň tak povzbudzuje svojich hostiteľov a spotrebiteľov, aby

znížili znečistenie a plytvanie potravinami, a v neposlednom rade chcú, aby bola energia v ubytovacích zariadeniach využitá čo najefektívnejšie.

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť udržateľnosť zdieľaného ubytovania v podmienkach Slovenskej Republiky a navrhnúť opatrenia vedúce k zvýšeniu miery udržateľnosti tohto typu ubytovania.

Okrem nášho hlavného cieľa sme si museli určiť aj parciálne ciele. Jeden z takých cieľov spočíval v definovaní pojmov ako samotný cestovný ruch, udržateľnosť v CR, zdieľaná ekonomika a zdieľané služby.

Druhým parciálnym cieľom bolo charakterizovať samotnú platformu, na ktorú sme sa zamerali, a tou bola Airbnb. Potrebné bolo charakterizovať jej históriu, výhody a nevýhody tejto platformy a udržateľnosť v dnešnej dobe.

Pri treťom parciálnom ciele bolo potrebné vytvárať a praktizovať dotazníkový prieskum pomocou platformy Google Forms. Prieskumom mal úlohu zamerať sa na skúsenosti s platformou Airbnb, návyky našich respondentov, názory o udržateľnosti a celkovú otázku udržateľnosti zdieľaného ubytovania v CR na Slovensku.

Posledným cieľom je vytvoriť konkrétne odporúčania a opatrenia pre zvýšenie reklamy a využívania zdieľaného ubytovania na Slovensku.

3 Metodika práce a metody skúmania

Pre naše úspešné splnenie cieľa bolo nutné, aby sme postupovali podľa vopred stanovenej metodiky práce. Pre spracovanie teoretickej časti sme potrebovali preštudovať si danú odbornú literatúru. Tu sme použili rôzne knižné a internetové zdroje od domácich a zahraničných autorov, ktorí sa v nich zameriavali na túto problematiku.

Pri zhotovovaní tejto teoretickej časti a plnení čiastkových cieľov sme museli využiť všeobecné získavanie údajov spolu s abstrakciou informácií a dát, analýzu a syntézu daných informácií a metódu indukcie s dedukciou.

Samotný prieskum bol realizovaný pomocou dotazníku, ktorý mal podobu štandardizovaného dopytovania elektronickou formou pomocou nástroja Google Forms. Týmto prieskumom sme vyzbierali odpovede od našich respondentov, ktoré sme následne spracovávali a vyhodnocovali v praktickej časti. Vyzbierané údaje sme vyhotovili do podoby grafov, aby boli prehľadnejšie. Samotných respondentov sme oslovili najmä pomocou sociálnej siete Facebook.

V praktickej časti sme vyhotovovali odpovede od našich respondentov. Celkovo sa dotazník skladal zo 4 sekcií, kde prvá a posledná boli spoločné pre všetkých respondentov a v zvyšných 2 sme ich rozdelili na tých, ktorí platformu Airbnb využívajú a nevyužívajú. V prvej časti sme zisťovali návyky respondentov pri cestovaní a ako často cestujú a potom sme ich rozdelili na spomínané 2 sekcie. V druhej sekcií sme sa pýtali pomocou 5 otázok tých, ktorí platformu nevyužívajú a pýtali sme sa ich prečo to tak je, čo si myslia u udržateľnosti ako takej a čo by zmenilo ich názor využívať Airbnb. V tretej sekcií bolo 15 otázok cielených používateľom Airbnb, ktorí nám odpovedali, kde platformu využívajú, ako často, čo je pre nich dôležité z hľadiska udržateľnosti, čo si myslia o tomto type ubytovania na Slovensku a akú to má podľa nich budúcnosť. V poslednej štvrtej sekcií sme mali 3 otázky cielené na sociodemografiu.

Zber údajov sa realizoval elektronickou podobou pomocou online platformy Google Forms. Každý respondent odpovedal anonymne. Prieskum sa realizoval v mesiaci marec a celkovo sa ho zúčastnilo 100 respondentov. Výberový súbor by mal tak obsahovať 100 odpovedí s 95% spoľahlivosťou, kde výsledku budú presné na 9,8%. Výpočet veľkosti vzorky sme stanovili na základe vzorca č.1.

Vzorec č. 1: Výpočet vzorky

$$n = \frac{1,96^2 \times 0,5 \times 0,5}{0,098^2} = 100$$

Zdroj: vlastné spracovanie

4 Výsledky práce

Pre správne a zároveň úspešné dosiahnutie nami stanoveného cieľu, sme uskutočnili dotazníkový prieskum, ktorý bude detailnejšie popísaný v nasledujúcej kapitole aj s odpoveďami našich respondentov.

Vyhodnotenie prieskumu

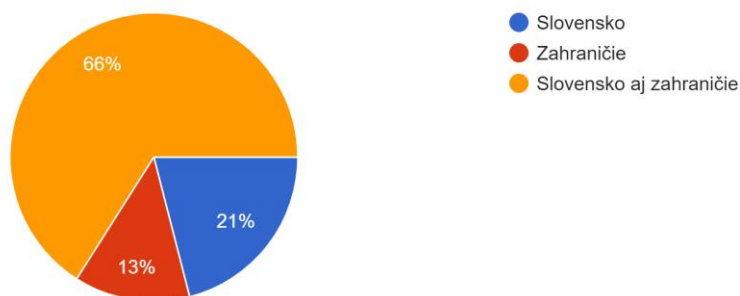
Samotné vyhodnotenie bolo vykonané prostredníctvom prehľadných grafov, v ktorých máme zhrnuté všetky odpovede respondentov. Celkovo sme vyzbierali 100 odpovedí pre náš výskum.

Otázka č. 1: Kde zvyknete cestovať?

Pri prvej otázke sme sa zaujímali, kde naši respondenti najčastejšie cestujú.

Graf č. 1: Kde zvyknete cestovať? (100 odpovedí)

Kde zvyknete cestovať?
100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

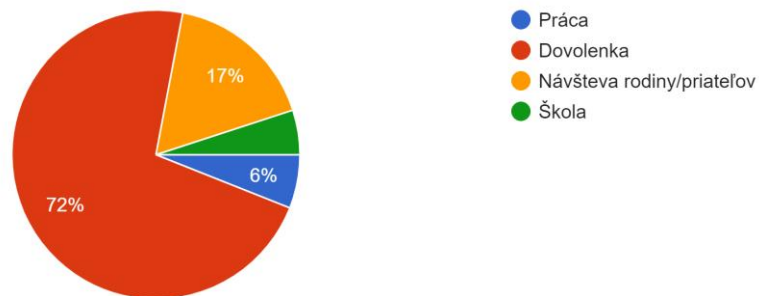
Pri tejto otázke nám 66% respondentov odpovedalo, že zvyknú cestovať aj na Slovensku ale aj do zahraničia a 21% sa vyjadrilo, že cestujú prevažne po Slovensku. Zvyšných 13% preferuje cestovať v zahraničí.

Otázka č. 2: Za akým účelom cestujete?

Tu sme sa pýtali, aký je hlavný dôvod cestovania našich respondentov.

Graf č. 2: Za akým účelom cestujete? (100 odpovedí)

Za akým účelom cestujete?
100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Najčastejší dôvod cestovania bola dovolenka, ktorú zvolilo 72% respondentov. 17% udáva, že je to návšteva rodiny/priateľov a 6% cestuje kvôli práci. Zvyšok udal ako dôvod cestovanie do školy.

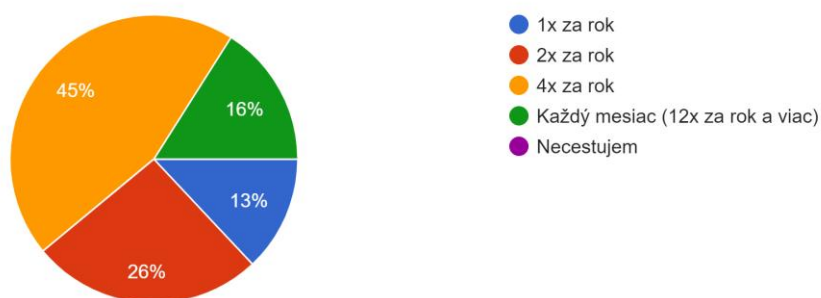
Otázka č. 3: Ako často cestujete?

Pri tejto otázke sme sa zamerali na frekvenciu cestovania počas roka medzi našimi respondentmi.

Graf č. 3: Ako často cestujete? (100 odpovedí)

Ako často cestujete?

100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Pri tomto grafe vidíme, že prevažná časť respondentov (45%) cestuje 4-krát za rok, 26% zvykne cestovať 2-krát za rok, 16% cestuje každý mesiac a zvyšných 13% cestuje raz za rok. Možnosť necestujem si nezvolil nikto z respondentov.

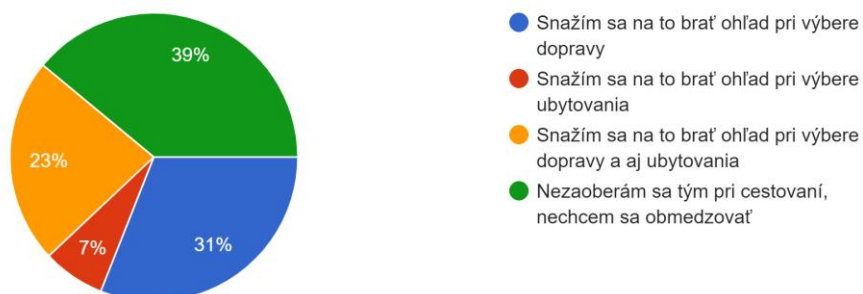
Otázka č. 4: Ako veľmi Vám záleží na životnom prostredí pri cestovaní?

Touto otázkou sme sa chceli dozvedieť, či naši respondenti dbajú na životné prostredie pri ich cestovaní a akým spôsobom to robia.

Graf č. 4: Ako veľmi Vám záleží na životnom prostredí pri cestovaní? (100 odpovedí)

Ako veľmi Vám záleží na životnom prostredí pri cestovaní?

100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

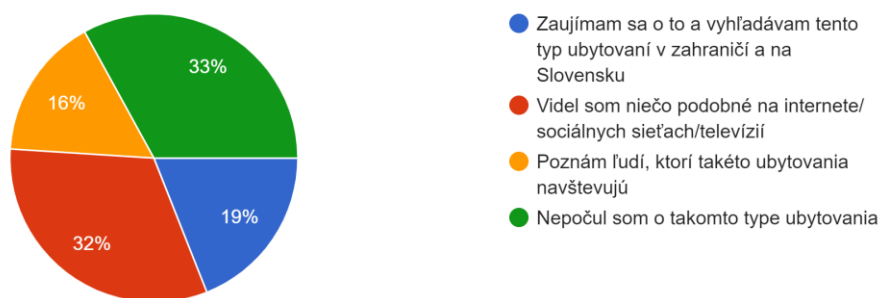
Najväčšiu skupinu (39%) respondentov tvorila tá, ktorá označila ako možnosť, že sa nezaoberajú touto témou pri cestovaní a nechcú sa preto obmedzovať. 31% sa snaží brať ohľadom na životné prostredie tým, že sa snažia voliť ekologicky menej náročný typ dopravy. Našli sa aj takí, ktorí si dajú záležať pri výbere dopravy ale aj ubytovania (23%). Poslednou a zároveň najmenšou skupinou boli tí, ktorí berú ohľad na životné prostredie výberom svojho ubytovania v danej oblasti.

Otázka č. 5: Počuli ste niekedy o udržateľnom type ubytovania?

Tu sme sa zaujímali, či respondenti niekedy už počuli o takomto type ubytovania, alebo ho videli, či sa o to zaujímajú alebo poznajú ľudí, ktorým je takéto ubytovanie blízke.

Graf č. 5: Počuli ste niekedy o udržateľnom type ubytovania? (100 odpovedí)

Počuli ste niekedy o udržateľnom type ubytovania?
100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

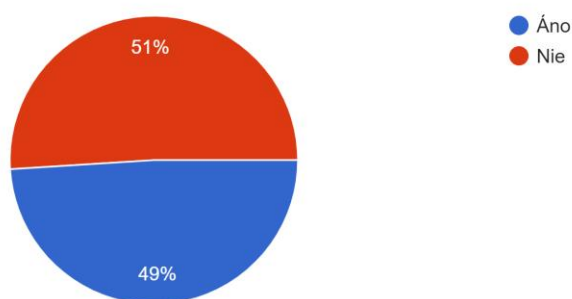
Najčastejšia odpoveď respondentov bola tá, že ešte nepočuli o takomto type ubytovania (33%). 32% sa však stretlo s týmto pojmom buď na internete alebo sociálnych sieťach, prípadne v televízii. Ľudia, čo sa vyslovene zaujímajú o tento typ ubytovaní predstavovali tretiu najpočetnejšiu skupinu v našom prieskume (19%). Našli sa aj takí, ktorí poznajú osoby, ktoré navštevujú tieto typy ubytovaní (16%).

Otázka č. 6: Využívate ubytovaciu platformu Airbnb?

Poslednou otázkou v tejto sekcii sme zistili, koľkí z respondentov využívajú samotnú ubytovaciu platformu Airbnb. Tí, ktorí ju používajú prešli do osobitnej sekcii v nasledujúcej časti prieskumu tak ako aj tí, ktorí ju nepoužívajú. Po zodpovedaní daných sekcii sa všetci znovu zišli v poslednej sekcii, ktorá bola rovnaká pre obe skupiny respondentov.

Graf č. 6: Využívate ubytovaciu platformu Airbnb? (100 odpovedí)

Využívate ubytovaciu platformu Airbnb?
100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Z nášho prieskumu sme zistili, že väčšia polovica (51%) nepoužíva ubytovaciu platformu pri ich cestovaní a zvyšok (49%) ju využíva pri bookovaní svojich ubytovacích zariadení.

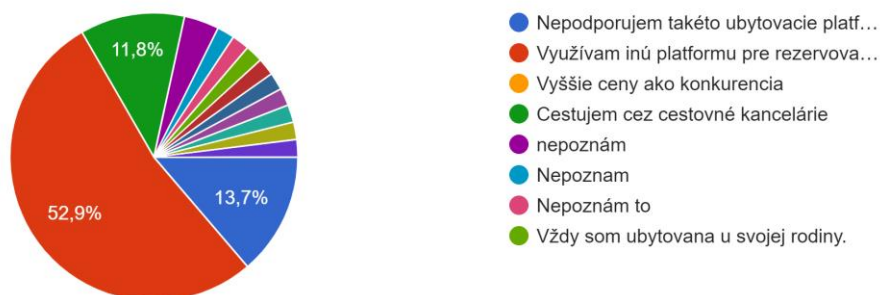
Otázka č. 7: Prečo nevyužívate platformu Airbnb? (sekcia pre odpoveď NIE na predošlú otázku)

Tu sme chceli zistiť dôvod, prečo naši respondenti nevyužívajú platformu Airbnb. V tejto sekcii odpovedalo 49 respondentov (49%).

Graf č. 7: Prečo nevyužívate platformu Airbnb? (51 odpovedí)

Prečo nevyužívate platformu Airbnb?

51 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Najpočetnejšou odpoveďou (52,9%) prečo respondenti nevyužívajú Airbnb platformu bol ten, že si svoje pobyty rezervujú pomocou inej platformy. Ďalšou skupinou (13,7%) boli tí, čo označili za dôvod to, že celkovo nepodporujú podobné ubytovacie platformy. 11,8% respondentov uviedlo, že cestuje cez cestovné kancelárie. V zvyšných odpovediach (21,6%) pri odpovedi Iné:, respondenti písali svoje vlastné dôvody, kde prevažovala odpoveď, že platformu Airbnb nepoznajú. Našli sa tu aj odpovede, kde respondenti uviedli možnosť bývania u rodín, bývanie na internáte alebo sa o Airbnb platformu ešte nezaujímal.

Otázka č. 8: Aké platformy/spôsoby využívate pre ubytovanie?

Touto otázkou sme zistili, aké alternatívne spôsoby rezervovania pobytov využívajú respondenti pri cestovaní.

Graf č. 8: Aké platformy/spôsoby využívate pre ubytovanie? (51 odpovedí)

Aké platformy/spôsoby využívate pre ubytovanie?

51 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Pravdepodobne najočakávanejšou odpoveďou respondentov (45,1%) bola platforma Booking. 39,2% si zvolilo možnosť, že si priamo rezervuje svoj pobyt v hoteli alebo v ubytovacej jednotke. Možnosť Trivago získala jeden hlas (2%) a zvyšné odpovede spadali pod možnosť iné (13,7%). Tu najviac odpovedí bolo v znení, že respondenti využívajú ubytovanie pri rodine, v škole alebo kombinujú viaceré spomenuté možnosti.

Otázka č. 9: Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania?

Ďalej sme zisťovali, čo si respondenti myslia o koncepte udržateľnosti takéhoto zdieľaného ubytovania, akým je práve Airbnb.

Graf č. 9: Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania? (51 odpovedí)

Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania?

51 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Pri tejto otázke väčšina respondentov označila (47,1%), že nemá názor pre túto tému a ani nevie o čo sa jedná. 23,5% si myslí, že je to perspektívny nápad pre využívanie takéhoto zdieľaného ubytovania vo svete. Našli sa aj takí (19,6%), ktorí by chceli vyskúšať si pobyt v takomto ekologickejšom a zdieľanom ubytovaní, nakoľko to je trend vo svete. Traja respondenti (5,9%) by nemali záujem vyskúšať takýto typ ubytovania, pretože sa pohybujú na vyššej cenovej úrovni. Poslední dvaja (3,9%) sú presvedčení, že takéto ubytovacie jednotky ľudí nezaujímajú a nemajú budúcnosť v cestovnom ruchu.

Otázka č. 10: Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky?

Predošlú otázku sme preformovali na priamo na Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky a chceli sme sa spýtať na názor ľudí v tejto oblasti.

Graf č. 10: Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky? (51 odpovedí)

Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky?
51 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

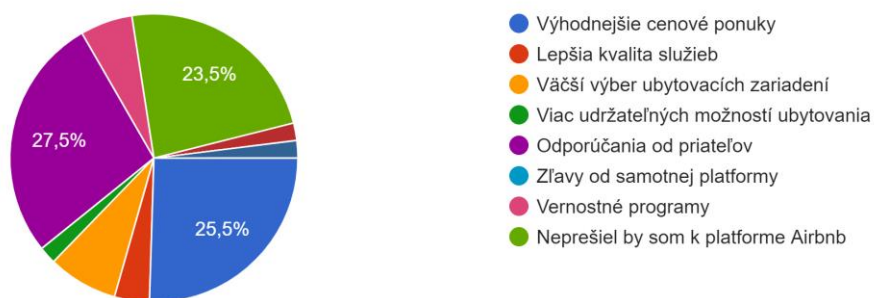
Najviac respondentov odpovedalo (51%), že nevedia vyjadriť svoj názor pre túto otázku. 25,5% si myslí, že sa na Slovensku nachádza priestor pre rozširovanie tohto konceptu ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky. 15,7% by chcelo priamo vyskúšať takýto pobyt na Slovensku a 5,9% respondentov je toho názoru, že v tom nevidia zaujímavý koncept ubytovania pre Slovensko. Jeden respondent (2%) uviedol, že v tom vidí budúcnosť cestovného ruchu na Slovensku.

Otázka č. 11: Čo by Vás presvedčilo, využívať služby Airbnb?

Poslednou otázkou v tejto sekcii sme chceli zistiť, čo by presvedčilo našich respondentov využívať služby platformy Airbnb.

Graf č. 11: Čo by Vás presvedčilo, využívať služby Airbnb? (51 odpovedí)

Čo by Vás presvedčilo, využívať služby Airbnb?
51 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Najviac by respondentov presvedčilo odporúčanie od ich priateľov, ktorí by mali dobré skúsenosti s platformou (27,5%). Potom to boli výhodnejšie cenové ponuky zo strany Airbnb (25,5%) a 23,5% respondentov by vôbec neprešlo k používaniu platformy. 7,8% by chceli väčší výber ubytovacích zariadení, 5,9% by ocenilo vernostné programy od Airbnb a 3,9% vyžaduje lepšiu kvalitu služieb od platformy. Viac udržateľných možností ubytovania zvolil jeden respondent (2%). Pod možnosťou iné sa vyjadrili dvaja respondenti. Jeden z nich (2%) by chcel výhodnejšie cenové ponuky a zároveň väčší výber ubytovacích zariadení. Druhý respondent (2%) tvrdí, že by sa chcel dozvedieť o samotnej platforme viac, aby ju mohol začať využívať.

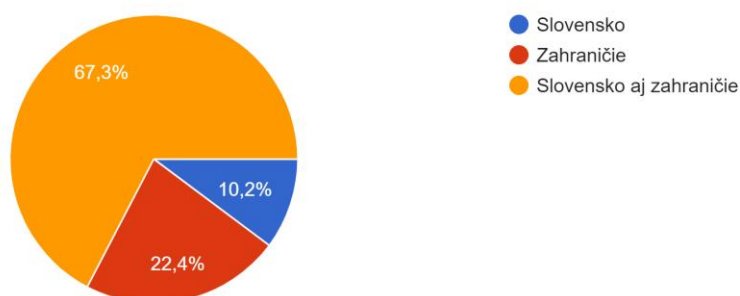
Otázka č. 12: Využívate službu Airbnb na Slovensku, v zahraničí alebo v oboch prípadoch? (sekcia pre odpoveď ÁNO na otázku č. 6)

Touto otázkou začíname sekciu pre 51 respondentov, ktorí využívajú ubytovaciu platformu Airbnb. Chceli sme vedieť, kde všade respondenti využívajú služby Airbnb.

Graf č. 12: Využívate službu Airbnb na Slovensku, v zahraničí alebo v oboch prípadoch? (49 odpovedí)

Využívate službu Airbnb na Slovensku, v zahraničí alebo v oboch prípadoch?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Prevažná časť respondentov (67,3%) uviedla, že služby Airbnb využíva aj na Slovensku a aj v zahraničí. 22,4% používa Airbnb len v zahraničí a 10,2% zase len na Slovensku.

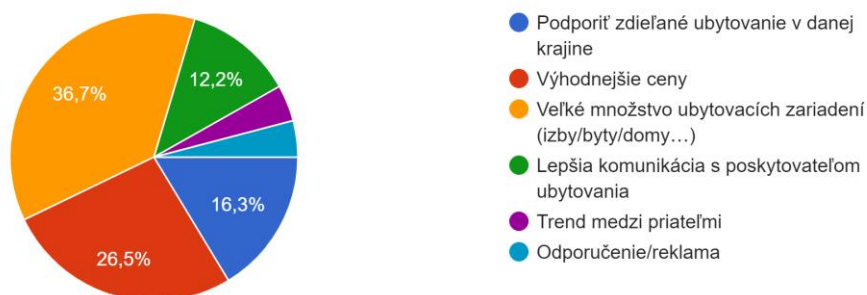
Otázka č. 13: Čo Vás presvedčilo využívať túto platformu oproti klasickým hotelovým službám?

Tu sme sa zamerali na dôvody, ktoré viedli našich respondentov zvoliť si Airbnb ako svoj nástroj pre rezervovanie svojich pobytov oproti klasickým hotelovým službám.

Graf č. 13: Čo Vás presvedčilo využívať túto platformu oproti klasickým hotelovým službám? (49 odpovedí)

Čo Vás presvedčilo využívať túto platformu oproti klasickým hotelovým službám?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

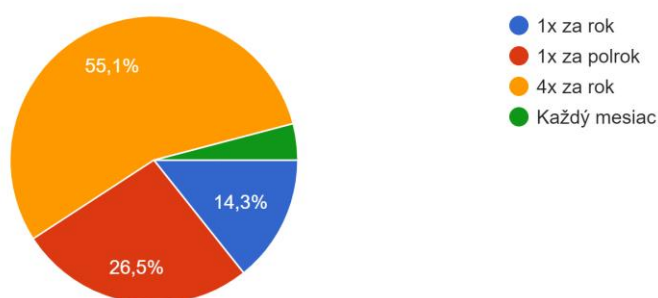
Vidíme, že respondenti najviac ocenili širokú ponuku ubytovacích zariadení platformy Airbnb (36,7%). Potom to boli výhodnejšie ceny (26,5%) a ďalej vôľa podporiť takéto zdieľané ubytovania v daných krajinách (16,3%). 12,2% presvedčila lepšia komunikácia s poskytovateľom ubytovacieho zariadenia/jednotky. Zvyšné dve skupiny respondentov v rovnakom počte (4,1%) určili ako svoje dôvody, že je to trend medzi priateľmi alebo dostali odporúčenie, prípadne videli reklamu, ktorá ich zaujala.

Otázka č. 14: Ako často platformu používate?

Touto otázkou sme zistili, ako často respondenti využívajú služby platformy Airbnb počas roka.

Graf č. 14: Ako často platformu používate? (49 odpovedí)

Ako často platformu používate?
49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Najväčšiu skupinu (56,1%) tvoria respondenti, ktorí službu využívajú v priemere 4-krát za rok. Potom to bolo 26,5% respondentov, ktorí ju využijú v prieme raz za polrok a 14,3% respondentov raz za rok. Zvyšných 4,1% ju využíva každý mesiac v roku.

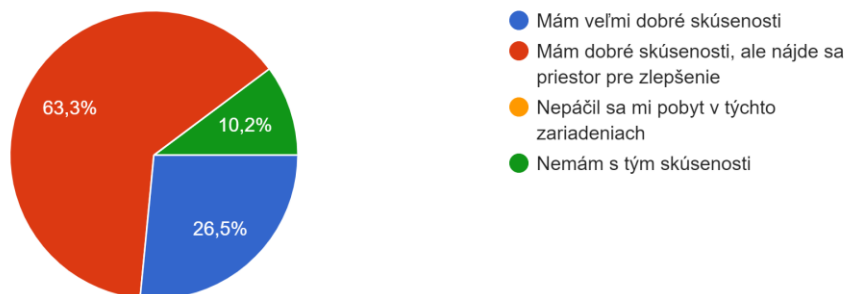
Otázka č.15: Ako hodnotíte pobyty v zdieľaných ubytovacích zariadeniach na Slovensku?

Pri tejto otázke sme zistili, aké skúsenosti majú naši respondenti so zdieľanými ubytovacími zariadeniami na Slovensku.

Graf č. 15: Ako hodnotíte pobyty v zdieľaných ubytovacích zariadeniach na Slovensku? (49 odpovedí)

Ako hodnotíte pobyty v zdieľaných ubytovacích zariadeniach na Slovensku?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Väčšina odpovedí (63,3%) zodpovedá dobrým skúsenostiam s pobytom v zdieľaných ubytovaniach na Slovensku, avšak nájde sa tu priestor pre zlepšenie celkového dojmu. 26,5% má veľmi dobré skúsenosti s takýmito pobytmi a zvyšok (10,2%) nemá skúsenosť so zdieľanými pobytmi na Slovensku.

Otázka č. 16: Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania?

Tak ako pri druhej sekcii, aj tu sme chceli vedieť názor našich druhých respondentov, ako vnímajú udržateľnosť zdieľaného Airbnb ubytovania.

Graf č. 16: Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania? (49 odpovedí)

Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Z grafu môžeme vidieť, že respondenti v tejto sekcii vnímajú v prevažnej skupine (73,5%) takéto ubytovanie pozitívne a myslia si, že to má budúcnosť vo svete. Sú tu aj takí, ktorí by si radi najprv vyskúšali pobyt v takomto ubytovaní a mohli si na základe toho vytvoriť svoj názor na túto otázku (22,4%). Dvaja respondenti (4,1%) je názoru, že tento spôsob a štýl ubytovanie nevzbudzuje u ľudí záujem a nemá to budúcnosť v cestovnom ruchu. Možnosti, kde by naši respondenti nemali vôbec záujem vyskúšať pobyt v podobnom ubytovaní, alebo by nemali na túto otázku svoj názor, neoznačil ani jeden respondent.

Otázka č. 17: Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky?

Tak ako aj predošlú otázku, aj túto sme opäť zahrnuli pre túto sekciu respondentov aby sme zistili ich názor v tejto oblasti. Chceli sme vedieť, ako vnímajú respondenti Airbnb na Slovensku, nakoľko sú jeho užívatelia.

Graf č. 17: Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky? (49 odpovedí)

Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky?
49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Vidíme, že prevažuje názor (65,3%), kde respondenti vnímajú priestor pre rozširovanie sa konceptu udržateľného ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky. Máme tu aj také názory (16,3%), kde respondenti vyslovene vnímajú koncept zdieľaného a udržateľného ubytovania Airbnb ako budúcnosť cestovného ruchu na Slovensku. Stále sú tu aj takí, ktorí by radi vyskúšali podobný pobyt na Slovensku a vytvorili si tak názor pre potencionálnu budúcnosť tohto odvetvia cestovného ruchu pre Slovensko (12,2%). Traja respondenti (6,1%) dokonca aktívne vyhľadávajú podobné ubytovacie zariadenia/jednotky

na Slovensku a snažia sa ich tak podporovať v činnosti. Možnosti kde by respondent nevedel vyjadriť názor, alebo si myslel, že to nie je zaujímavý koncept pre ubytovania pre Slovensko, neboli zaškrtnuté.

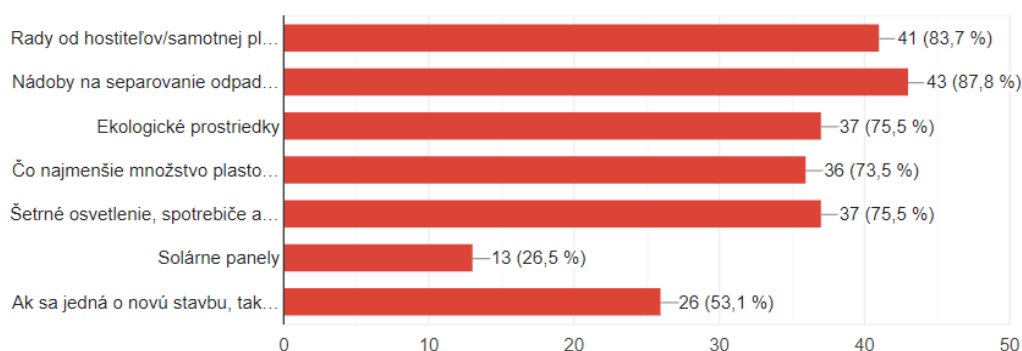
Otázka č. 18: Čo všetko by podľa Vás malo zahŕňať udržateľné ubytovanie?

Touto otázkou sme chceli poznať, čo všetko z uvedeného, by malo podľa našich respondentov zahŕňať takéto udržateľné ubytovanie. Pre zodpovedanie otázky mohli vybrať ľubovoľný počet odpovedí.

Graf č. 18: Čo všetko by podľa Vás malo zahŕňať udržateľné ubytovanie? (49 odpovedí)

Čo všetko by podľa Vás malo zahŕňať udržateľné ubytovanie?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Z prieskumu sme zistili, že najviac žiadaná požiadavka spočíva v zaradení nádob na separovanie na takýchto ubytovaniach (87,8%). Druhou najpožadovanejšou požiadavkou boli samotné rady od hostiteľov alebo služby Airbnb pre používanie verejnej dopravy v mieste pobytu a rady k nákupu lokálnych výrobkov od lokálnych výrobcov pre podporu miestnych komunít. Ekologické prostriedky na ubytovaniach sa umiestnili na treťom mieste spolu so šetrnejším osvetlením, spotrebičmi a kuchynským vybavením (75,5%). Za touto možnosťou skončilo čo najmenšie množstvo plastových (jednorázových) výrobkov, ktoré títo respondenti nechcú používať pri svojich pobytoch (73,5%). Ako predposledné respondenti zvolili možnosť, kde by sa novo budované stavby stavali šetrnejšími spôsobmi voči prírode (53,1%), a ako posledné skončili solárne panely, na ktoré naši respondenti nebrali veľký ohľadom pri otázke udržateľného ubytovania (26,5%).

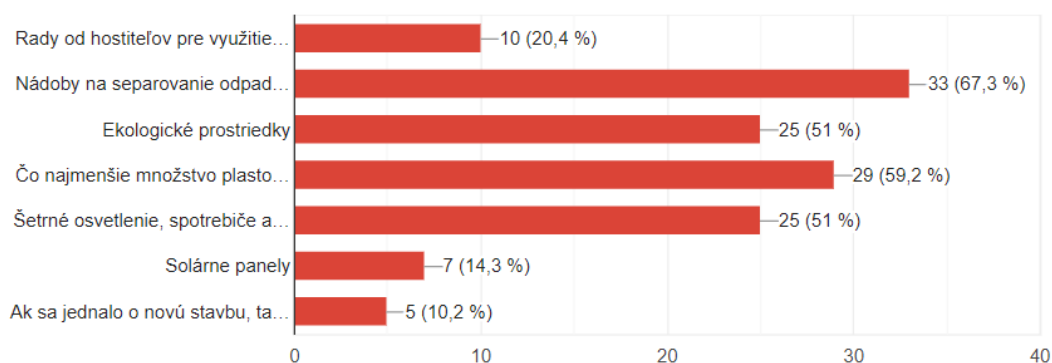
Otázka č. 19: Čo všetko (z predošlej otázky) doposiaľ zahŕňali Vaše predošlé rezervované pobyty?

Predošlú otázku sme preformovali na konkrétne skúsenosti respondentov z ich pobytov či už v zahraničí alebo na Slovensku. Opäť sme im dali na výber ľubovoľný počet pri zaškrťovaní možností v tejto otázke.

Graf č. 19: Čo všetko (z predošlej otázky) doposiaľ zahŕňali Vaše predošlé rezervované pobyty? (49 odpovedí)

Čo všetko (z predošlej otázky) doposiaľ zahŕňali Vaše predošlé rezervované pobyty?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

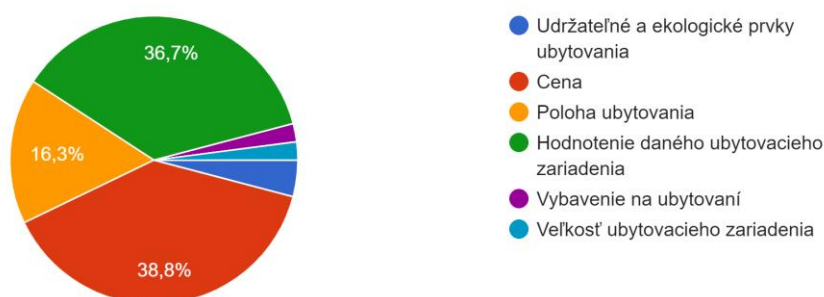
Pri týchto odpovediach sme zistili, do akej miery sa respondenti stretli s danými možnosťami počas ich pobytov. Zistili sme, že najčastejšou skúsenosťou bolo poskytnutie nádob na separovanie v mieste ich pobytu (67,3%). Ďalej to bolo čo najmenšie množstvo plastových (jednorázových) výrobkov na ubytovaní (59,2%) a potom sa umiestnili s rovnakým počtom hlasov ekologické prostriedky spolu so šetrným osvetlením, spotrebičmi a kuchynským vybavením (51%). Rady od hostiteľov a samotnej platformy Airbnb pre využívanie verejnej dopravy a nákupu lokálnych výrobkov obdržali 20,4% hlasov našich 49 respondentov v počte 10. So solárnymi panelmi na ubytovaní sa stretlo 7 respondentov (14,3%). Najmenej hlasov získali nové stavby, ktoré by boli budované šetrnejším spôsobom k prírode s počtom hlasov 5 (10,2%).

Otázka č. 20: Čo pre Vás zohráva najväčšiu rolu pri výbere ubytovania?

Pri tejto otázke sme chceli zistiť, čo zohráva najväčšiu rolu pri rozhodovaní respondentov, keď sa jedná o rezerváciu ubytovania.

Graf č. 20: Čo pre Vás zohráva najväčšiu rolu pri výbere ubytovania? (49 odpovedí)

Čo pre Vás zohráva najväčšiu rolu pri výbere ubytovania?
49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Dalo sa predvídať, že cena bude hrať hlavný faktor pri rozhodovaní sa našich respondentov (38,8%) spolu s hodnotením daného ubytovacieho zariadenia (36,7%). Osem respondentov zvolilo ako kľúčový faktor polohu pri výbere ich ubytovania (16,3%). Dvaja respondenti zas prihliadajú na udržateľné a ekologické prvky ubytovania (4,1%). Zvyšné dve možnosti dosiahli jeden hlas (2%), kde to predstavuje faktor vybavenie na ubytovaní a veľkosť ubytovacieho zariadenia.

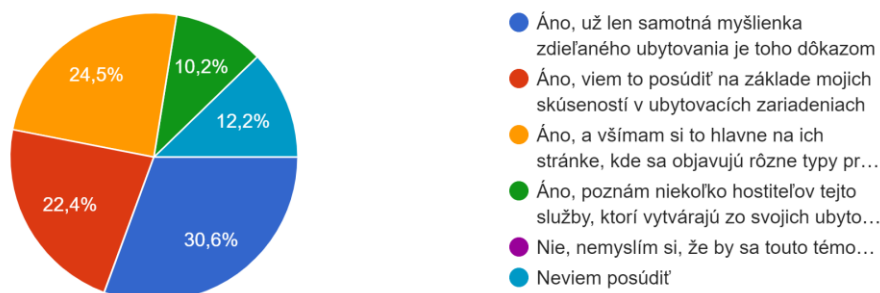
Otázka č. 21: Myslíte si, že Airbnb prihliada na životné prostredie a zaujíma sa touto témou udržateľnosti?

Pomocou tejto otázky sme zistili, ako používatelia Airbnb vnímajú snahu tejto platformy prihliadať na životné prostredie a akým spôsobom tak robia.

Graf č. 21: Myslíte si, že Airbnb prihliada na životné prostredie a zaujíma sa touto témou udržateľnosti?
(49 odpovedí)

Myslíte si, že Airbnb prihliada na životné prostredie a zaujíma sa touto témou udržateľnosti?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe odpovedí môžeme povedať, že už len samotná myšlienka zdieľaného ubytovania predstavuje pre respondentov formu udržateľného ubytovania, ktorá prihliada na životné prostredie (30,6%). 24,5% respondentov súhlasí so znením otázky a všímajú si to hlavne na stránke platformy, kde sa objavujú rôzne rady pre hostiteľov ako prevádzkovať udržateľnejšie ubytovanie. 22,4% hlasov spočíva v tom, že respondenti majú skúsenosti s tým, ako Airbnb prihliada na túto tému na základe ich skúseností v ubytovacích zariadeniach. Mali sme tu aj také odpovede, kde respondent nevedel vyjadriť svoj názor (12,2%). 10,2% opýtaných uviedlo, že dokonca poznajú hostiteľov tejto služby, ktorí vytvárajú zo svojich ubytovacích priestorov udržateľné prostredie pre cestujúcich.

Otázka č. 22: V čom vidíte najväčší prínos zdieľaných a udržateľných ubytovaní (ako je napr. Airbnb)?

Tu sme chceli zistiť, v čom respondenti vidia najväčší prínos zdieľaných a udržateľných ubytovaní (ako je napr. Airbnb).

Graf č. 22: V čom vidíte najväčší prínos zdieľaných a udržateľných ubytovaní (ako je napr. Airbnb)? (49 odpovedí)

V čom vidíte najväčší prínos zdieľaných a udržateľných ubytovaní (ako je napr. Airbnb)?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe výsledkov vieme povedať, že najväčší prínos spočíva podľa respondentov vo výchove zodpovedných turistov, ktorí si dôkladne vyberajú, akým spôsobom budú cestovať a koho podporia (30,6%). 20,4% sa zhodlo, že takéto ubytovania predstavujú nový vzor oproti klasickým hotelovým službám. Viacerí označili aj možnosť zdieľania svojho ubytovania pre cestujúcich (16,3%). 12,2% hlasov získala možnosť, kde najväčší prínos bude v pomoci miestnym skupinám ľudí, ktorí spolupracujú s poskytovateľom služby. Štyria respondenti (8,2%) si myslia, že takéto ubytovanie vie poskytnúť väčší pocit domova na rozdiel od hotelov. Tri hlasy (6,1%) získala možnosť, kde by ubytovania mali byť vybavené ekologickejším vybavením než hotely. Ďalšie tri hlasy (6,1%) získala možnosť, pri ktorej sa respondent nevedel vyjadriť k tejto otázke. Možnosť, že takéto ubytovanie šetria viac elektrickej energie/vody nezískala žiaden hlas.

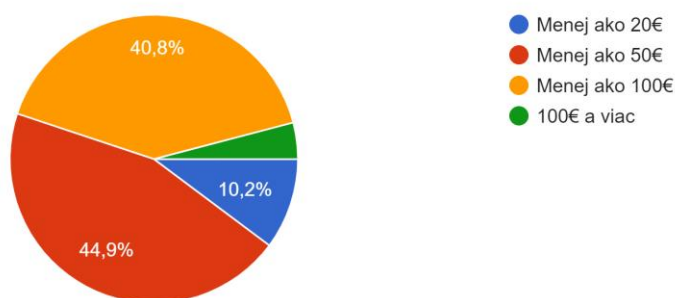
Otázka č. 23: Koľko ste ochotní zaplatiť za jednu noc v bežnom ubytovaní?

Pri tejto otázke sme chceli poznať, koľko je respondent ochotný zaplatiť za noc v bežnom ubytovaní ako je napríklad hotel.

Graf č. 23: Kol'ko ste ochotní zaplatiť za jednu noc v bežnom ubytovaní? (49 odpovedí)

Kol'ko ste ochotní zaplatiť za jednu noc v bežnom ubytovaní?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

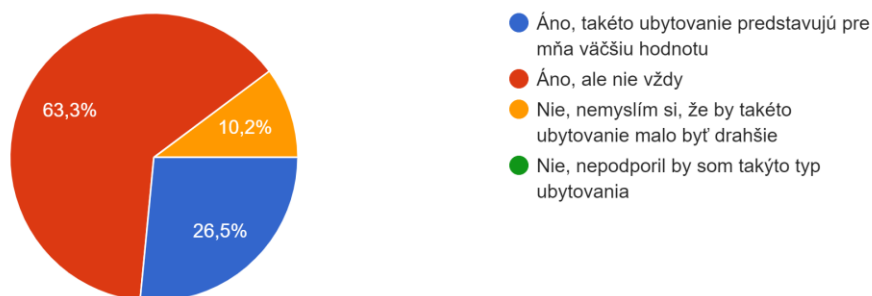
Vidíme, že najväčšia skupina opýtaných (44,9%) je schopná zaplatiť za noc v bežnom type ubytovania sumu menej ako 50 eur. Ďalej tu je skupina (40,8%), kde by respondenti zaplatili za takúto noc v ubytovaní menej ako 100 eur. Našli sa tu aj takí (10,2%), ktorí by nezaplatili za noc v ubytovaní viac ako 20 eur. Poslednou skupinou boli tí (4,1%), čo by za noc zaplatili viac ako 100 eur.

Otázka č. 24: Boli by ste ochotní priplatiť si za noc v udržateľnom ubytovaní v podmienkach Slovenskej republiky?

Otázkou sme sa zamerali na pridanú hodnotu udržateľných ubytovaní, s cieľom zistiť, či by si respondent priplatil za tento typ ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky.

Graf č. 24: Boli by ste ochotní priplatiť si za noc v udržiateľnom ubytovaní v podmienkach Slovenskej republiky? (49 odpovedí)

Boli by ste ochotní priplatiť si za noc v udržiateľnom ubytovaní v podmienkach Slovenskej republiky?
49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Prevažná časť respondentov (63,3%) uviedla, že je ochotná si priplatiť za noc v takomto type ubytovania ale nie je to pre nich samozrejmosť a nespravili by tak vždy. 26,5% sa zhodlo, ako by za udržiateľné ubytovanie boli schopní priplatiť si vždy, keď by ho navštívili, nakoľko to pre nich predstavuje väčšiu hodnotu. 10,2% si zas myslí, že by sa nemali robiť rozdiely medzi bežnými a udržiateľnými typmi ubytovaní. Nevidia dôvod, prečo by malo byť udržiateľné ubytovanie drahšie. Možnosť, kde by respondent nepodporil takýto typ ubytovania nedostala ani jeden hlas.

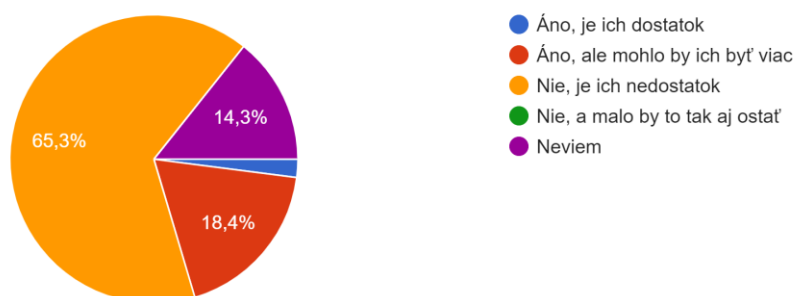
Otázka č. 25: Myslíte si, že je na Slovensku dostatok udržiateľných typov ubytovaní?

Touto otázkou sme chceli zistiť, ako veľmi vnímajú respondenti prítomnosť udržiateľných ubytovaní na Slovensku.

Graf č. 25: Myslíte si, že je na Slovensku dostatok udržateľných typov ubytovaní? (49 odpovedí)

Myslíte si, že je na Slovensku dostatok udržateľných typov ubytovaní?

49 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Na základe odpovedí je zrejmé, že je na Slovensku stále nedostatok podobných ubytovaní (65,3%). 18,4% je názoru, ich výskyt na Slovensku by mal byť väčší ako je teraz. 14,3% sa nevedelo vyjadriť k tejto otázke a jeden respondent (2%) si myslí, že ich je dostatok.

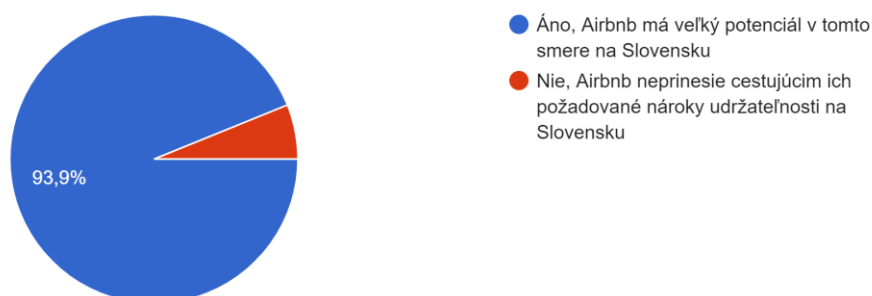
Otázka č. 26: Je podľa Vás Airbnb budúcnosť a zároveň odpoveď na udržateľný cestovný ruch na Slovensku?

Tu sme chceli vedieť celkový názor respondenta na našu tému a zároveň poznať ako vníma postavenie Airbnb v cestovnom ruchu Slovenska.

Graf č. 26: Je podľa Vás Airbnb budúcnosť a zároveň odpoveď na udržateľný cestovný ruch na Slovensku?

Je podľa Vás Airbnb budúcnosť a zároveň odpoveď na udržateľný cestovný ruch na Slovensku?

49 odpovedí



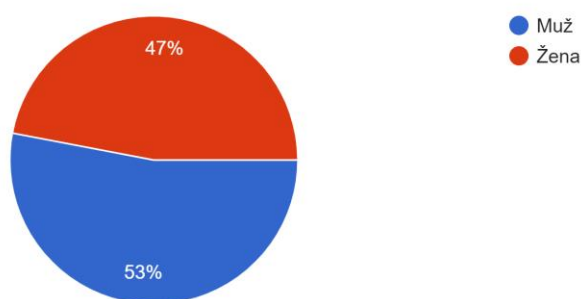
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tu sa naši opýtaní zhodli (93,9%), a jednoznačne určili, že Airbnb pre nich predstavuje veľký potenciál v tomto smere a zhodujú sa s názorom, kde Airbnb predstavuje budúcnosť a odpoveď na udržateľný cestovný ruch Slovenska. Našli sa ale aj tí (6,1%), ktorí nevidia prínos Airbnb pre cestujúcich a nesplní im požadované nároky udržateľnosti v podmienkach Slovenskej republiky.

Otázka č. 27: Vaše pohlavie?

Graf č. 27: Vaše pohlavie? (100 odpovedí)

Vaše pohlavie?
100 odpovedí



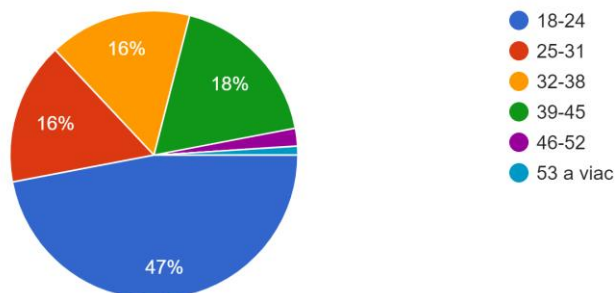
Zdroj: Vlastné spracovanie

Prieskumu sa zúčastnili presne 100 respondentov, kde 53% tvorili muži a 47% ženy.

Otázka č. 28: Váš vek?

Graf č. 28: Váš vek? (100 odpovedí)

Váš vek?
100 odpovedí



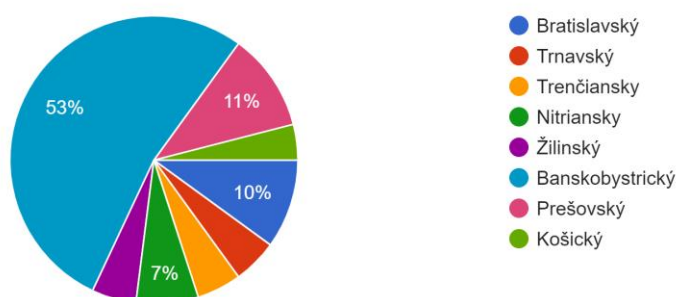
Zdroj: Vlastné spracovanie

Najpočetnejšou skupinou z hľadiska veku boli respondenti vo veku 18-24 rokov (47%). Potom osoby vo veku 39-45 (18%), ďalej skupiny 25-31 rokov a 32-38 rokov (16%), 46-52 rokov mali 2% respondentov a vek 53 a viac mal jeden respondent (1%).

Otázka č.29: Z ktorého kraja pochádzate?

Graf č. 29: Z ktorého kraja pochádzate? (100 odpovedí)

Z ktorého kraja pochádzate?
100 odpovedí



Zdroj: Vlastné spracovanie

Najpočetnejšiu skupinu respondentov (53%) sme mali z Banskobystrického kraja, 11% z Prešovského, 10% z Bratislavského, 7% z Nitrianskeho, 5% zo Žilinského, Trenčianskeho a Trnavského a posledný bol Košický kraj (4%).

5 Diskusia

Na základe nášho spracovania a detailného rozpracovania všetkých otázok, ktorými sme sa zamerali na platformu Airbnb a jej udržateľnosť v podmienkach Slovenskej republiky, sme dospeli k záverom a odporúčaniam pre platformu, ktoré môžu pomôcť šíriť tento typ ubytovania medzi slovenskú klientelu cestujúcich. Diskusiu sme rozdelili na 2 časti, ktoré sú určené platforme a hosťom.

ODPORÚČANIA SMEROVANÉ PLATFORME AIRBNB

Na základe prieskumu sme zistili, že väčšina respondentov (66%) cestuje aj na Slovensku aj v zahraničí. 72% z nich uviedlo ako dôvod cesty dovolenku a 45% cestuje až 4-krát za rok, čo pre nás predstavuje hlavnú skupinu, ktorú by sme chceli osloviť v tejto časti práce. Problém spočíva v tom, že až 39% opýtaných nedáva na udržateľnosť a ekologickú stránku cestovania žiadny dôraz a 33% respondentov nikdy nepočulo o udržateľnom type ubytovania. Tu je práve priestor pre Airbnb propagovať svoje ubytovania na sociálnych sieťach a stránke spolu s vysvetlením udržateľnosti, čo to zahŕňa, ako napomáhajú ľuďom tvoriť a prispôbovať podobné ubytovania v praxi, koľko sa tak ušetrí na energiách a odpade vo svete a v neposlednom rade ako to ovplyvní budúcnosť ubytovacích služieb pre ďalšie generácie. Pre klienta je tak hlavné pochopiť samotnú udržateľnosť z pohľadu cestovného ruchu a ubytovania, čo môže u neho vzbudiť záujem podporiť túto oblasť v ubytovaní.

Podľa prieskumu sme zistili, že približne polovica respondentov (51%) nevyužíva platformu Airbnb. Keď sme sa opýtali na dôvod, väčšina odpovedala, že využíva inú platformu pre rezervovanie svojich pobytov. Tento fakt by sa dal ďalej preskúmať podobným prieskumom so zameraním sa na porovnanie Airbnb s inými platformami, aby tak zistili, v čom je priestor zlepšiť sa a potencionálne nadobudnúť novú klientelu od konkurencie.

Z prieskumu nám jasne vyplýva, že ľudí, ktorí využívajú služby Airbnb (49%) zaujíma udržateľnosť a chcú, aby sa tento trend presadil aj v podmienkach Slovenskej republiky. Preto by platforma mala navádzať hosťov ubytovaní, aby sa snažili vytvárať podobné podmienky pre svojich hostí, tak ako to robia aj hostelia vo svete a dbajú na budúcnosť tohto odvetvia cestovného ruchu v udržateľnosti. Hostelia by tak mohli získať ocenenie za prevádzkovanie udržateľného ubytovacieho priestoru, ktoré by sa zobrazovali

pri ich profile a ich ponuky ubytovania by sa zobrazovali v popredných priečkach vyhľadávani.

Vieme aj to, že sú cestujúci ochotní priplatiť si za takéto ubytovanie, nakoľko to pre nich vytvára dodatočnú hodnotu a cítia sa, že podporou takéhoto ubytovania prispievajú k lepšej budúcnosti cestovného ruchu v krajine. Platforma by tak mala zasielať hostiteľom rôzne videá, ako by mohli spestriť svoje ubytovacie priestory zavádzaním udržateľných prvkov, ktoré sú napríklad nádoby na separovanie, ekologické prostriedky, šetrné osvetlenie, žiadne používanie plastových výrobkov na jedno použitie a podobne. Mohli by tak urobiť priamo pri registrácii nových hostiteľov platformy a pravidelne im posilať dodatočné správy ohľadom nových trendov. Taktiež by správy mohli obsahovať link, kde by našli hostitelia či už noví alebo aj pravidelní články, ktoré tam píšu ľudia ako hostitelia po celom svete so svojimi nápadmi.

ODPORÚČANIA SMEROVANÉ HOSTITEĽOM UBYTOVANÍ

Naskytli sa nám odpovede, kde respondenti uviedli ako dôvod to, že Airbnb ani len nepoznajú. Preto by sa mali hostitelia snažiť nabádať svojich hostí, aby šíрили pozitívne zážitky a skúsenosti so svojimi priateľmi a blízkymi, nakoľko by až 28% respondentov presvedčili využiť Airbnb práve takéto odporúčania. Týmto spôsobom by tak robili akúsi reklamu Airbnb a mohli by tak priniesť nových a pravidelných používateľov tejto platformy. Reklama je v dnešnej dobe neodmysliteľná vec čo sa týka všetkého. Najmä vďaka sociálnym sieťam, ktoré sú v dnešnej dobe zdrojom informácií a reklamy, by tak mohli hostitelia zdieľať svoje ubytovacie priestory pre potencionálnych zákazníkov. Už je zvykom, že rôzne ubytovacie jednotky majú napríklad instagramové profily, kde si vieme pozrieť detailne celé ubytovanie a natrafiť naň môžeme bez toho, aby sme sa vôbec ocitli na stránke Airbnb.

Podľa prieskumu môžeme ďalej konštatovať, že by hostia ubytovacích jednotiek Airbnb uvítali rady od svojich hostiteľov (83,7%). Tu by sme sa chceli obrátiť na hostiteľov s tým, že by si mali dôkladne preštudovať cestovné poriadky v okolí ubytovania a v rámci lokality, kde sa nachádza, aby mohli svojim hosťom poskytnúť kľúčové informácie pre ich zjednodušené cestovanie v mieste ich pobytu. Týmto štýlom by tak mohli hostitelia podporovať verejnú dopravu v ich krajine s využitím svojich zákazníkov, ktorí by sa určite potešili, nakoľko hľadanie spôsobu prepravy v cudzej krajine vie byť občas náročné. Naše mestá majú pomerne spoľahlivú verejnú dopravu, ktorá je cenovo výhodná aj pre ľudí zo zahraničia. Sem zaradíme aj nákup lokálnych výrobkov, ktorý by taktiež veľmi podporil našich hospodárov. Tak ako aj pri verejnej doprave, hostiteľovi by stačilo vypísať na stránke

ubytovania, čo všetko môžu hostia nájsť v okolí, kde sa môžu najesť v typických slovenských pohostinstvách, kde si nakúpiť kvalitné slovenské potraviny, či už v obchodoch alebo od domácich farmárov, ktorí by sa nachádzali v danej lokalite.

Zistili sme, že najpodstatnejšie faktory pri výbere ubytovania sú pre našich respondentov najmä cena (38,8%) a celkové hodnotenie ubytovania (36,7%). Na hodnotení sa odráža veľa faktorov, ktoré môže poskytovateľ ubytovania ovplyvniť a preto by sa mali snažiť prispôbiť základné vybavenie pokiaľ im to priestor a lokalita dovoľuje. Dbať musia jednoznačne na čistotu priestorov a pozitívnom prístupe ku klientovi. Z pohľadu ceny sme sa dozvedeli, že by si celkovo 89,8% ľudí, ktorí využívajú Airbnb boli ochotní priplatiť za noc v udržateľnom ubytovaní. Preto by sa hostelia nemali báť zainvestovať do svojich priestorov s cieľom zakomponovať udržateľnejšie prvky tak ako sme ich už spomenuli vyššie.

Stále je na Slovensku veľký priestor pre vstup ďalších hostiteľov na trh zdieľaného udržateľného ubytovania. 65,3% opýtaných používateľov Airbnb je názoru, že Slovensku chýbajú podobné ubytovania a až 93,9% z týchto používateľov verí, že je to budúcnosť cestovného ruchu na Slovensku. Majitelia bytov a priestorov majú tak jedinečnú príležitosť zapojiť sa do tejto sféry udržateľnosti prispôbením a zdieľaním svojho priestoru v prospech cestujúcich na Slovensku.

Záver

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo zhodnotiť udržateľnosť zdieľaného ubytovania v podmienkach Slovenskej Republiky a navrhnúť opatrenia vedúce k zvýšeniu miery udržateľnosti tohto typu ubytovania. Touto bakalárskou prácou sme sa zaoberali udržateľnosťou zdieľaných ubytovaní platformy Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky, kde sme sa primárne zamerali na názory a skúsenosti našich cestujúcich pri tejto téme.

V teoretickej časti práce, snažili sme sa čitateľom objasniť základné teoretické východiská cestovného ruchu, služieb, zdieľanej ekonomiky a hlavne jej udržateľnosti spolu s platformou Airbnb. Podľa hlavného cieľa sme postupovali pri tvorení práce aj ďalej v nasledujúcich častiach práce. Taktiež tu boli uvedené metódy, pomocou ktorých sme postupovali pri tvorení našej práce.

Praktická časť obsahovala samotný prieskum medzi respondentami, s cieľom vytvoriť možné opatrenia a odporúčania pre platformu Airbnb a jej hostiteľov. Úmyslom bolo pomôcť tejto platforme napredovať v udržateľnosti ubytovaní v podmienkach Slovenskej republiky a zvyšovať tak kvalitu ubytovaní na Slovensku.

Samotný prieskum nám ukázal aké myšlienky, názory a skúsenosti majú obyvatelia Slovenskej republiky s udržateľnosťou ako takou a zároveň pri ich cestovaní vo svete a u nás. Zistili sme, že Airbnb je stále cudzou témou pre niektorých cestovateľov a nemajú o tejto platforme dostatok informácií alebo sa rozhodli využívať iné platformy/spôsoby pre výber a rezerváciu ubytovaní. Preto sa odporúča platforme neustále pracovať na marketingu pomocou dostupných sociálnych sietí s cieľom propagovať ich zdieľané a udržateľné ubytovania pre väčší dopyt zo strany turistov aj domácich. Na Slovensku je dostatočne veľký priestor vytvárať stále nové ubytovania s udržateľnou tematikou. Platforma by mala ďalej tvoriť podobné prieskumy so zameraním sa na konkurenciu, aby tak boli schopní vyhovieť potencionálnej klientele pre ich budúcnosť. Hostitelia by mali zase dbať na blahobyt svojich hostí a dopriať im tak potrebné vybavenie pre ich pohodlné bývanie v zariadení. Oplatilo by sa im investovať svoj čas a finančné prostriedky na spestrenie ubytovaní s cieľom tvoriť udržateľné typy v podmienkach Slovenskej republiky. Cestujúci si sú ochotní priplatiť za tieto typy ubytovaní, nakoľko to pre nich predstavuje pridanú hodnotu pri cestovaní. Rady od samotných hostiteľov sú neoceniteľným aspektom pri ubytovaní a každý ich rád uvíta od svojho hostiteľa s cieľom dozvedieť sa niečo nové. Z teórie vidíme, že zdieľaná ekonomika

a samotné Airbnb má budúcnosť a neustále sa rozrastá každým rokom. Je už len na samotných cestovateľoch, ako pristúpia k tomuto trendu a či sa ho rozhodnú podporiť na základe poskytnutých informácií v tejto oblasti. Pevne veríme, že naše odporúčania budú nápomocné pre samotnú platformu Airbnb a zároveň aj pre jej aktuálnych a potencionálnych hostiteľov.

Zdroje

Knižné zdroje:

1. GAJDOŠÍKOVÁ, Zuzana. Inovácie v cestovnom ruchu. Banská Bystrica: BELIANUM. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici., 2017, 95 s. ISBN 978-80-557-1230-7.
2. GÚČIK, Marian, Tomáš GAJDOŠÍK a Zuzana LENCSÉSOVÁ. Kvalita a spokojnosť zákazníka v cestovnom ruchu. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016, 208 s. ISBN 987- 80-8168-350-3.
3. KISELÁKOVÁ, D. Šofranková, B., Čabinová, V., Šoltesová, J., 2018. Analysis of enterprise performance and competitiveness to streamline managerial decisions. In: Polish Journal of Management studies. Roč. 17, č.2, s. 101-111. ISSN 2081-7452.
4. KOLLÁR, Vojtech, Silvia MATÚŠOVÁ. Inovácie a udržateľnosť cestovného ruchu v Slovenskej republike. In Verejná správa a regionálny rozvoj. ISSN 1337-2955, 2021, roč. 7, č. 2, s. 12-24.
5. MATLOVIČOVÁ, Kvetoslava, Radoslav KLAMÁR a Miroslaw MIKA. Turistika a jej formy. Prešov: Grafotlač Prešov, 2015, 550 s. ISBN 978-80-555-1530-4
6. NOVACKÁ, Ľudmila, Michaela MAGÁTOVÁ, Ľudovít BARTOŠ, et al. Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2010, 458 s. ISBN 978-80-225-2982-2.
7. ORIEŠKA, Ján. Služby v cestovnom ruchu. 1. časť. Banská Bystrica: DALI-BB, 2011, 140 s. ISBN 978-80-89090-93-8.
8. PACHINGEROVÁ, Mária, Anna MICHÁLKOVÁ a Viera KUBIČKOVÁ. Ekonomika cestovného ruchu. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2013, 230 s. ISBN 978-80-225-3768-1.
9. PÁSKOVÁ, Martina, Josef ZELENKA. Spoločensky zodpovedný cestovní ruch. Praha: Idea servis, 2018, 192 s. ISBN 978-80-85970-91-3
10. RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
11. VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. Marketing služeb: efektivně a moderně. Praha: Grada Publishing, 2014, 272 s. ISBN 978-80-247-5037-8.
12. ZÁVODNÁ, Sára Zuzana. Udržitelný cestovní ruch. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015, 107 s. ISBN 978-80-557-1230-7.

Elektronické zdroje:

13. AIRBNB. How the Airbnb Community Supports Environmentally-Friendly Travel Worldwide [online] 2018 [cit. 2.2.2022] Dostupné na: <https://news.airbnb.com/how-the-airbnb-community-supports-environmentally-friendly-travel-worldwide/>
14. AIRBNB. [online] 2021 [cit. 10.11.2021] Dostupné na: <https://news.airbnb.com/about-us/>
15. AYDIN, R. How 3 guys turned renting air mattresses in their apartment into a \$31 billion company, Airbnb [online] 2019 [cit. 10.11.2021] Dostupné na: <https://www.businessinsider.com/how-airbnb-was-founded-a-visual-history-2016-2>
16. DEMARY, V. Competition in the Sharing Economy [online] 2015 [cit. 30.10.2021] Dostupné na: <https://www.iwkoeln.de/studien/vera-demary-competition-in-the-sharing-economy.html>
17. EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs, Vaughan, R., Daverio, R., Assessing the size and presence of the collaborative economy in Europe, Publications Office [online] 2017 citované [cit. 30.12.2021] Dostupné na: <https://data.europa.eu/doi/10.2873/971404>
18. GERWE, O.; SILVA, R. What a Sharing Economy Is and How to Make it Sustainable [online] 2020 [cit.2.2.2022] <https://www.nbs.net/articles/making-the-sharing-economy-sustainable>
19. GOODMAN, P.: The Pros and Cons of Using Airbnb as a Guest [online] 2022 [cit.16.3.2022] Dostupné na: <https://wanderwisdom.com/lodging/The-Pros-and-Cons-of-Using-Airbnb-as-a-Traveler-Guest>
20. MI, Z.; COFFMAN, D'M. The sharing economy promotes sustainable societies [online] 2019 [cit.6.2.2022] Dostupné na: <https://www.nature.com/articles/s41467-019-09260-4>
21. OECD. Policies for the tourism sharing economy, in OECD Tourism Trends and Policies. OECD Publishing, Paris [online] 2016 [cit. 30.11.2021]. Dostupné na: <https://doi.org/10.1787/tour-2016-7-en>
22. PETROV, C.: 25+ Sharing Economy Statistics to Share in 2021 [online] 2021 [cit.14.3.2022] Dostupné na: <https://spendmenot.com/blog/sharing-economy-statistics/>
23. RAWES, E.; LACOMA, T. What is Airbnb? What to know before becoming a guest or host [online] 2021 [cit. 9.11.2021] Dostupné na: <https://www.digitaltrends.com/home/what-is-airbnb/>
24. SARWAR, H.: Airbnb Launches New Sustainability program to Reduce Its Carbon Footprint [online] 2018 [cit. 20.11.2021] Dostupné na: <https://therising.co/2020/02/02/airbnb-sustainability-program-reduce-carbon-footprint/>

25. UNWTO. Glossary of tourism terms [online] 2021 [cit. 14.11.2021] Dostupné na:
<https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>
26. UNWTO. Sustainable development [online] 2022 [cit. 2.2.2022] Dostupné na:
<https://www.unwto.org/sustainable-development>
27. WHITMORE, G.: 8 Pros And Cons Of Staying In An Airbnb [online] 2019
[cit.14.3.2022] Dostupné na:
<https://www.forbes.com/sites/geoffwhitmore/2019/11/12/8-pros-and-cons-of-staying-in-an-airbnb/?sh=37ff251a3c2f>

Prílohy

Príloha č. 1: Dotazník

Udržateľnosť zdieľaného Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky

Dobrý deň,

moje meno je Radovan Debnár a som študentom Ekonomickej univerzity v Bratislave na Obchodnej fakulte. Tento dotazník slúži na poskytnutie potrebných údajov k mojej bakalárskej práci. Mojou témou je: Udržateľnosť zdieľaného Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky. Nasledujúcimi otázkami by som chcel zistiť, aké je správanie cestujúcich a ich názory na zdieľané a udržateľné ubytovanie. Získané dáta z odpovedí následne aplikujem do mojej praktickej časti spolu s diskusiou.

Vopred ďakujem za vyplnenie a Váš čas.

Kde zvyknete cestovať?

- ☐ Slovensko
- ☐ Zahraníčie
- ☐ Slovensko aj zahraničie

Za akým účelom cestujete?

- ☐ Práca
- ☐ Dovolenka
- ☐ Návšteva rodiny/priateľov
- ☐ Škola
- ☐ Iné:

Ako často cestujete?

- ☐ 1x za rok
- ☐ 2x za rok
- ☐ 4x za rok
- ☐ Každý mesiac (12x za rok a viac)
- ☐ Necestujem

Ako veľmi Vám záleží na životnom prostredí pri cestovaní?

- ☐ Snažím sa na to brať ohľad pri výbere dopravy
- ☐ Snažím sa na to brať ohľad pri výbere ubytovania
- ☐ Snažím sa na to brať ohľad pri výbere dopravy a aj ubytovania
- ☐ Nezaoberám sa tým pri cestovaní, nechcem sa obmedzovať

Počuli ste niekedy o udržateľnom type ubytovania?

- Zaujímam sa o to a vyhľadávam tento typ ubytovaní v zahraničí a na Slovensku
- Videl som niečo podobné na internete/sociálnych sieťach/televízií
- Poznám ľudí, ktorí takéto ubytovania navštevujú
- Nepočul som o takomto type ubytovania

Využívate ubytovaciu platformu Airbnb?

- Áno
- Nie

Sekcia pre respondentov, ktorí nevyužívajú platformu Airbnb

Prečo nevyužívate platformu Airbnb?

- Nepodporujem takéto ubytovacie platformy
- Využívam inú platformu pre rezervovanie svojich pobytov
- Vyššie ceny ako konkurencia
- Cestujem cez cestovné kancelárie
- Iné:

Aké platformy/spôsoby využívate pre ubytovanie?

- Booking
- Trivago
- Priama rezervácia hotela/ubytovacej jednotky
- Iné:

Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania?

- Je to perspektívny nápad pre využívanie zdieľaného ubytovania vo svete
- Chcel/chcela by som vyskúšať takéto ekologickejšie ubytovanie, keďže je to trend vo svete
- Nemám záujem vyskúšať takýto typ ubytovania, sú väčšinou cenovo drahšie
- Nemyslím si, že to zaujíma ľudí a nemá to budúcnosť
- Nemám na to názor a ani neviem o čo sa jedná
- Iné:

Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky?

- Chcel/chcela by som vyskúšať pobyt v takomto ubytovaní na Slovensku
- Som názoru, že je to budúcnosť cestovného ruchu na Slovensku

- Je tu priestor rozširovať tento koncept ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky
- Podporujem a vyhľadávam takéto ubytovacie zariadenia na Slovensku
- Nemyslím si, že je to zaujímavý koncept ubytovania pre Slovensko
- Neviem

Čo by Vás presvedčilo, využívať služby Airbnb?

- Výhodnejšie cenové ponuky
- Lepšia kvalita služieb
- Väčší výber ubytovacích zariadení
- Viac udržateľných možností ubytovania
- Odporúčania od priateľov
- Zľavy od samotnej platformy
- Vernostné programy
- Neprešiel by som k platforme Airbnb
- Iné:

Sekcia pre respondentov, ktorí využívajú platformu Airbnb

Využívate službu Airbnb na Slovensku, v zahraničí alebo v oboch prípadoch?

- Slovensko
- Zahraničie
- Slovensko aj zahraničie

Čo Vás presvedčilo využívať túto platformu oproti klasickým hotelovým službám?

- Podporiť zdieľané ubytovanie v danej krajine
- Výhodnejšie ceny
- Veľké množstvo ubytovacích zariadení (izby/byty/domy...)
- Lepšia komunikácia s poskytovateľom ubytovania
- Trend medzi priateľmi
- Odporúčenie/reklama
- Iné:

Ako často platformu používate?

- 1x za rok
- 1x za polrok
- 4x za rok
- Každý mesiac

- Iné:

Ako hodnotíte pobyty v zdieľaných ubytovacích zariadeniach na Slovensku?

- Mám veľmi dobré skúsenosti
- Mám dobré skúsenosti, ale nájde sa priestor pre zlepšenie
- Nepáčil sa mi pobyt v týchto zariadeniach
- Nemám s tým skúsenosti

Čo si myslíte o udržateľnosti zdieľaného Airbnb ubytovania?

- Je to perspektívny nápad pre využívanie zdieľaného ubytovania
- Chcel/chcela by som vyskúšať takéto ekologickejšie ubytovanie, keďže je to trend vo svete
- Nemám záujem vyskúšať takýto typ ubytovania, sú väčšinou cenovo drahšie
- Nemyslím si, že to zaujíma ľudí a nemá to budúcnosť
- Nemám na to názor a ani neviem o čo sa jedná
- Iné:

Čo si myslíte o udržateľnosti v rámci Airbnb v podmienkach Slovenskej republiky?

- Je tu priestor rozširovať tento koncept ubytovania v podmienkach Slovenskej republiky
- Chcel/chcela by som vyskúšať pobyt v takomto ubytovaní na Slovensku
- Som názoru, že je to budúcnosť cestovného ruchu na Slovensku
- Podporujem a vyhľadávam takéto ubytovacie zariadenia na Slovensku
- Nemyslím si, že je to zaujímavý koncept ubytovania pre Slovensko
- Neviem

Čo všetko by podľa Vás malo zahŕňať udržateľné ubytovanie?

- ☐ Rady od hostiteľov/samotnej platformy pre využitie verejnej dopravy a nákupu lokálnych výrobkov
- ☐ Nádobý na separovanie odpadu a kompostovanie
- ☐ Ekologické prostriedky
- ☐ Čo najmenšie množstvo plastových (jednorázových) výrobkov
- ☐ Šetrné osvetlenie, spotrebiče a kuchynské vybavenie
- ☐ Solárne panely
- ☐ Ak sa jedná o novú stavbu, tak budovanú šetrným spôsobom voči prírode
- ☐ Iné:

Čo všetko (z predošlej otázky) doposiaľ zahŕňali Vaše predošlé rezervované pobyty?

- ☐ Rady od hostiteľov pre využitie verejnej dopravy a nákupu lokálnych výrobkov
- ☐ Nádoby na separovanie odpadu a kompostovanie
- ☐ Ekologické prostriedky
- ☐ Čo najmenšie množstvo plastových (jednorázových) výrobkov
- ☐ Šetrné osvetlenie, spotrebiče a kuchynské vybavenie
- ☐ Solárne panely
- ☐ Ak sa jednalo o novú stavbu, tak budovanú šetrným spôsobom voči prírode
- ☐ Iné:

Čo pre Vás zohráva najväčšiu rolu pri výbere ubytovania?

- Udržateľné a ekologické prvky ubytovania
- Cena
- Poloha ubytovania
- Hodnotenie daného ubytovacieho zariadenia
- Vybavenie na ubytovaní
- Veľkosť ubytovacieho zariadenia
- Iné:

Myslíte si, že Airbnb prihliada na životné prostredie a zaujíma sa touto témou udržateľnosti?

- Áno, už len samotná myšlienka zdieľaného ubytovania je toho dôkazom
- Áno, viem to posúdiť na základe mojich skúseností v ubytovacích zariadeniach
- Áno, a všimam si to hlavne na ich stránke, kde sa objavujú rôzne typy pre hostiteľov ako prevádzkovať udržateľnejšie ubytovanie
- Áno, poznám niekoľko hostiteľov tejto služby, ktorí vytvárajú zo svojich ubytovacích priestorov udržateľné prostredie pre cestujúcich
- Nie, nemyslím si, že by sa touto témou zaoberali
- Neviem posúdiť

V čom vidíte najväčší prínos zdieľaných a udržateľných ubytovaní (ako je napr. Airbnb)?

- Možnosť zdieľania svojho ubytovania pre cestujúcich
- Mali by byť vybavené ekologickejším vybavením
- Pomoc miestnym skupinám ľudí, ktorí spolupracujú s poskytovateľom služby
- Výchova zodpovedných turistov, ktorí si dôkladne vyberajú, akým štýlom budú cestovať a koho podporia
- Predstavujú nový vzor ubytovania oproti klasickým hotelovým službám

- Vedia poskytnúť väčší pocit domova cestujúcim ako hotely
- Šetria viac elektrickej energie/vody
- Neviem
- Iné:

Koľko ste ochotní zaplatiť za jednu noc v bežnom ubytovaní?

- Menej ako 20€
- Menej ako 50€
- Menej ako 100€
- 100€ a viac

Boli by ste ochotní priplatiť si za noc v udržateľnom ubytovaní v podmienkach Slovenskej republiky?

- Áno, takéto ubytovanie predstavujú pre mňa väčšiu hodnotu
- Áno, ale nie vždy
- Nie, nemyslím si, že by takéto ubytovanie malo byť drahšie
- Nie, nepodporil by som takýto typ ubytovania

Myslíte si, že je na Slovensku dostatok udržateľných typov ubytovaní?

- Áno, je ich dostatok
- Áno, ale mohlo by ich byť viac
- Nie, je ich nedostatok
- Nie, a malo by to tak aj ostať
- Neviem

Je podľa Vás Airbnb budúcnosť a zároveň odpoveď na udržateľný cestovný ruch na Slovensku?

- Áno, Airbnb má veľký potenciál v tomto smere na Slovensku
- Nie, Airbnb neprinesie cestujúcim ich požadované nároky udržateľnosti na Slovensku

Sekcia, kde sa stretnú všetci respondenti na konci dotazníka

Vaše pohlavie?

- Muž
- Žena
- Iné:

Váš vek?

- 18-24

- 25-31
- 32-38
- 39-45
- 46-52
- 53 a viac

Z ktorého kraja pochádzate?

- Bratislavský
- Trnavský
- Trenčiansky
- Nitriansky
- Žilinský
- Banskobystrický
- Prešovský
- Košický